Dzis w numerze

Dodatek „ŚWIAT I ŻYCIE"
Agenci gestapo na czele polskiej organizacji podziemnej
Zdaněk Dvořacek: »Cieszymy się z przyjazdu do Katowic...«

NIEDZIELA
1 czerwca 1947 r.

Nr 147 (820) — Rok III

Dziennik Zachodni

Wydanie ABCDE

Cena 10 zł

BIBLIOTEKA GŁÓWNA WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLU WOJSKOWEGO

Minister Minc przed Sejmem

Gospodarczy program Rządu

Uchwały 12-tej sesji Sejmu Rzeczypospolitej

Warszawa. Po miesięcznej przerwie, wypełnionej pracami Komisyj Sejmowych, zebrało się wczoraj plenum Sejmu RP. na 12-teposiedzenie. Poza czytaniem rządowym projektów ustaw o ratyfikacji szeregu dokumentów międzynarodowych, szczególne zainteresowanie wzbudziło przedłożenie Sejmowi projektu nad zwyczajnych rządowych pełnomocnictw w zakresie zwalczania drożyzny oraz kilku innych projektów aktów ustawodawczych z zakresu gospodarki państwowej.

Po odesłaniu do Komisji Spraw Zagranicznych szeregu projektów ustaw, zabrał głos minister Przemysłu i Handlu, Hilary Minc, którego przemówienie podajemy poniżej w obszernym streszczeniu.

Warszawa (PAP). Przedkładając Sejmowi projekty doniosłych ustaw gospodarczych, minister dzieli je na trzy grupy: 1) ustawy, mające na celu wzmożenie wpływów podatkowych i dostosowanie tych wpływów do istotnych dochodów podatników, zwłaszcza — rekrutujących się z warstw pośrednich. Są to: 1) ustawa o nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego i ustawa o obywatelskich komisjach podatkowych i o lustratorach społecznych;

2) ustawy, mające na celu poczynienie ułatwień dla kapitałów, które mogą być pożyteczne i produktywnie zatrudnione w zakresie inwestycji, zakładania nowych przedsiębiorstw, budownictwa mieszkaniowego. Są to: ustawa o ulgach inwestycyjnych i ustawa o popieraniu nowego budownictwa;

3) ustawy, mające na celu właściwe zorganizowanie handlu i kontroli nad handlem. Są to: ustawa o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowych, wykonywanie czynności handlowych, oraz ustawa o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym. Z tą ostatnią grupą ustaw łączą się ściśle trzy ważne uchwały Rady Ministrów, powzięte w ostatnich dniach: 1) o rozszerzeniu kompetencji i zakresu działania funduszu aprowizacyjnego; 2) o organizowaniu sieci domów towarowych; 3) o stabilizacji cen w sektorze państwowym i samorządowym. Te sześć projektów i trzy uchwały Rady Ministrów stanowią program rządu w dziedzinie przełamania obecnych trudności gospodarczych, zwalczania drożyzny i spekulacji i podniesienia realnego poziomu wynagrodzeń świata pracy. Z programem tym występuje rząd na skutek szeregu niepokojących zjawisk w naszym życiu gospodarczym, jakie dały się zauważyć w ostatnich miesiącach.

Zjawiska te minister ujmuje w dwie grupy: 1) wzrost cen wolnorynkowych w kwietniu na niektóre artykuły przemysłowe, jak cukier, zapałki, niektóre tekstylia, a w maju na artykuły spożywcze, zwłaszcza na zboże i jego przetwory. Wprawdzie akcja spekulacyjna załamała się szybko i w sposób wyraźny, jeżeli chodzi o towary przemysłowe, jeszcze w kwietniu, a w stosunku do artykułów spożywczych w drugiej połowie maja, jednakże ceny nie spadły do poprzedniego poziomu, ponadto zaś sam fakt tego rodzaju gorączkowej zwyżki stanowi niepokojący sygnał: 2) jako drugi przejaw niepokojących zjawisk społecznych, minister wskazuje spadek realnych wynagrodzeń, wynikający z omówionego poprzednio wzrostu cen wolnorynkowych. Spadek ten bije w szerokie masy ludowe — stwierdza mówca. — Rząd, który jest rządem mas ludowych, nie mógł przejść obojętnie obok tych zjawisk i musiał stworzyć skuteczny program walki dla ich przezwyciężenia, przełamania i likwidacji".

W dalszym ciągu minister analizuje teoretyczne przyczyny, jakie mogły wywołać wskazane wyżej zjawiska. Mogą tu wchodzić w grę następujące momenty: 1) nadmiar pieniędzy w obiegu, nadmierna emisja banknotów; 2) zbyt mała, niewspółmierna do emisji, masa towarowa; 3) za mały, niedostateczny przywóz towarów z zagranicy; 4) nadmierne wydatki inwestycyjne i nadmierna siła nabywcza części ludności, zwłaszcza niektórych warstw pośrednich; 6) brak możliwości produktywnego użycia kapitałów, które nagromadziły się w sektorze prywatnym i 7) dezorganizacja w dziedzinie handlu. Aby sformułować konkretny program, rząd musiał stwierdzić, czy i w jakiej mierze każda z tych teoretycznych przyczyn istotnie występuje w naszym życiu gospodarczym. Mówca przystępuje do szczegółowej analizy wymienionych wyżej siedmiu punktów.

Omawiając punkt pierwszy, dotyczący ilości pieniędzy w obiegu, mówca wskazuje, że na dzień 3 kwietnia br. emisja wynosiła ok. 70 miliardów złotych, natomiast na dzień 22 maja br. — ok. 65,6. Zaznacza się więc spadek emisji, wynoszący w ciągu niespełna 2 miesięcy 5 miliardów złotych, przy czym należy podkreślić, że spadek ten nastąpił właśnie w okresie gorączkowego wzrostu cen. Również zadłużenie Skarbu Państwa spadło od początku roku bież. prawie o 1/3, a mianowicie z 21 miliardów złotych w dniu 1 stycznia br. do 13,7 miliarda w dniu 22 maja br. Obserwuje się również wyraźne i zdrowe zjawisko przesunięcia wykorzystania emisji z wydatków administracyjnych na potrzeby życia gospodarczego. W stosunku do emisji przedwojennej — biorąc pod uwagę wskaźnik cen, który jest wyższy niż wskaźnik wzrostu emisji — należy stwierdzić, że emisja obecna jest znacznie mniejsza.

Z powyższego wywodu wynika jasno, że jeśli emisja obecna jest mniejsza od przedwojennej, jeżeli obserwuje się poważny jej spadek, jeżeli spada również zadłużenie Skarbu Państwa i występuje zjawisko przesuwania się wykorzystania emisji z potrzeb administracyjnych na potrzeby gospodarcze — to można śmiało twierdzić, że wysokość emisji nie boże być uważana za istotną przyczynę wzrostu cen wolnorynkowych.

Cztery przyczyny

Po omówieniu podaży towarów min. Minc podniósł, iż nie należy i nie można upatrywać przyczyny wzrostu cen w braku podaży towarowej, co nie oznacza oczywiście, że głód towarowy jest już zlikwidowany, że jest już całkowicie dobrze.

Analizując z kolei import towarów z zagranicy minister wskazuje, że wbrew niesłusznie rozpowszechnionej opinii przywóz towarów UNRRA pomimo oficjalnego zakończenia działalności tej instytucji trwa jeszcze, bowiem nadchodzą obecnie towary nie dostarczone w ub. roku. Ponadto zostały poczynione poważne zakupy wolnodewizowe za granicą. Rów-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Mimo wszelkich wysiłków...

Indie ciągle niespokojne

Londyn. (obsł. wł.) Wicekról Indii, lord Mountbatten, powrócił w piątek do New Delhi po zakończeniu rozmów z członkami gabinetu brytyjskiego na temat oddania władzy w Indiach w ręce ludu do czerwca przyszłego roku. W nadchodzący poniedziałek lord Mountbatten zaznajomić ma indyjskich przywódców politycznych z nowym planem brytyjskim, dotyczącym rozwiązania tego problemu. Komitet wykonawczy hinduskiej partii kongresowej ma odbyć w tym celu specjalne posiedzenie, zaś Liga Muzułmańska w poniedziałek.

Korespondenci donoszą, że w dobrze poinformowanych kołach londyńskich wyraża się opinię, że rząd brytyjski pragnie rozwiązać problem indyjski na podstawie planu opracowanego przez specjalną misję gabinetu brytyjskiego, która przebywała w Indiach w ubiegłym roku. **Plan ten przewiduje utworzenie rządu wszechindyjskiego, któremu podlegałyby 3 najważniejsze ministerstwa oraz rządów regionalnych, odpowiedzialny za sprawy administracji wewnętrznej.**

Liga Muzułmańska wystąpiła z żądaniem podziału Indii na dwa niezależne od siebie państwa a mianowicie Pakistanu dla ludności muzułmańskiej i Hindostanu, zamieszkałego przez Hindusów. Korespondenci dodają, że lord Mountbatten przedstawi przywódcom indyjskim w poniedziałek kantrpropozycję rządu brytyjskiego, uzupełniające pierwotny plan brytyjskiej misji rządowej tylko wówczas, gdy Liga Muzułmańska upierać się będzie przy swoich żądaniach odnośnie stworzenia niezależnego państwa muzułmańskiego. (K)

New Delhi (obsł. wł. We wszystkich większych miastach indyjskich krążą pogłoski o mającej się rozpocząć w dniu 2 czerwca wojnie domowej, która ma rozszerzyć się na całe terytorium Indyj. Mimo usilnych wysiłków leaderów indyjskich partii politycznych, wzywających ludność do zachowania spokoju, walki religijne przybierają z każdym dniem na sile, wywołując powszechną panikę we wszystkich rejonach niedotkniętych wojną.

Pokój z Japonią

będzie zawarty wcześniej niż z Niemcami

Londyn (ob. wł.). Jak podaje Agencja Reutera z Waszyngtonu, rozpoczęła się międzynarodowa dyskusja na temat przyszłej konferencji w sprawie traktatu pokojowego z Japonią.

Jak donoszą, rząd Stanów Zjednoczonych zgadza się na wysuniętą przez ministra Bevina na dorocznym Zjeździe Partii Pracy w Margate propozycję, by w przygotowaniu pokoju z Japonią brały udział wszystkie państwa w liczbie 11, które prowadziły wojnę z Japonią, a nie jedynie przedstawiciele Wielkiej Czwórki. Wysuwając tę propozycję, stwierdził minister Bevin, że w ten sposób pokój z Japonią zawarty będzie o wiele prędzej niż w Europie. (K)

Terroryści znów grożą

Liczne aresztowania w Palestynie

Jerozolima (obsł. wł.) Ubiegłej nocy w ramach przeprowadzanej przez władze brytyjskie obławy, aresztowano w Tel-Awiwie 15 osób, zaś w Jerozolimie 18. Nacjonalistyczne koła żydowskie twierdzą, że przeprowadzane ostatnio liczne aresztowania mają przygotować teren do działalności komisji badawczej ONZ dla spraw Palestyny. **Jest to zdaniem tych kół negatywna odpowiedź władz brytyjskich wobec wydanego przez ONZ apelu do ludności żydowskiej o zachowanie spokoju przynajmniej w okresie wykonywania prac przez tę komisję.**

Wczoraj po południu członkowie terrorystycznej organizacji „Stern" rozrzucali ulotki w okolicach Jerozolimy i Tel-Awiwu, zawierające skierowane pod adresem władz brytyjskich ostrzeżenie w związku z aresztowaniem pewnego 17 letniego Żyda, oskarżonego o współpracę z terrorystami. Grupa „Stern" zażądała równocześnie udzielenia rodzicom uwięzionego informacji o miejscu pobytu ich syna, a w wypadku nieuwzględnienia tego żądania zapowiedziała wszczęcie nowej serii zamachów przeciw żołnierzom brytyjskim. (K)

Już we wtorek
Spostrzeżenia „Niejakiego X"
z Dolnego Śląska
PIERWSZY REPORTAŻ:
»Przejażdżka po Wałbrzychu«

Cenne obiekty biblioteczne

Wracają skarby zrabowane przez Niemców

Moskwa (PAP). Jak już donosiliśmy, ministerstwo spraw zagranicznych ZSRR zawiadomiło ambasadę RP w Moskwie, iż w bibliotece im. Lenina znajdują się książki, rękopisy i różne dokumenty rewindykowane z Niemiec a należące do polskich bibliotek. W bibliotece są zmagazynowane:

1. Archiwum Zamoyskich, zawierające 656 dekretów królewskich, dokumenty sejmowe, prywatne dokumenty Zamoyskich, Sapiehów i innych; 2. archiwum Jana Karola Kochanowskiego, 3. archiwum Bolesława Limanowskiego; 4. różne inne materiały rękopiśmienne; 5. kolekcje autografów z Biblioteki Narodowej i archiwum tej biblioteki; 6. cenne i rzadkie książki z Biblioteki Zamoyskich; 7. zbiór różnych autografów; 8 około 22 tysiące tomów różnych książek naukowych i komplety czasopism zagranicznych, w znacznej części należące do biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego (130 oprawnych kompletów gazet); 9. 453 książki pisane ręcznie.

Cenne te zbiory zawierają około tysiąca „[illegible] kruków" i około tysiąca najrozmaitszych ciekawych dokumentów. Ambasada RP w Moskwie nie posiada jeszcze dokładnego wykazu rewindykowanych materiałów, jednakże już teraz można stwierdzić, że jest to duży obiekt biblioteczny, którego zwrot będzie ważnym wydarzeniem w naszym życiu kulturalnym.

Ambasada rozpoczęła już przejmowanie materiałów i w krótkim czasie zbiór, który zajmie dwa wagony kolejowe, zostanie przesłany do Warszawy.

Znakomita sztuka Kazimierza Gołby „Diabeł — czy nie diabeł", wystawiona po raz pierwszy w Teatrze Miejskim w Sosnowcu, zyskała wielki sukces. Na zdjęciu scena z I aktu. Od lewej ku prawej: Michalska, Pohorecka, Nawrocki, Pitołajówna, Barska, Ulrich, Mariański

Foto Archiwum „Dzien. Zachodn."

Gospodarczy program Rządu

(Dokończenie ze strony 1-szej)

nocześnie zaś wzrósł import towarów w ramach obrotów cleringowych w sumie import towarów z zagranicy nie odbiega znacznie od poziomu z roku ubiegłego.

Zajmując się z kolei zagadnieniem wydatków na inwestycje, mówca stwierdza, że inwestycje przemysłowe stanowią wielki, poważny wysiłek, ale jest to wysiłek, bez którego nie byłoby możliwe utrzymanie naszego handlu zagranicznego, zaopatrzenie kraju w surowce, żywność, niemożliwa byłaby odbudowa Ziem Zachodnich, niemożliwe byłoby zatrzymanie dekapitalizacji podstawowych gałęzi przemysłu. Poziom inwestycji przemysłowych nie może być traktowany, jako przyczyny wzrostu cen.

Z siedmiu teoretycznie możliwych przyczyn wzrostu cen odpadają zatem cztery: nadmierna emisja, niedostateczna podaż towarów, zahamowanie importu zagranicznego i niewspółmierny z możliwościami gospodarczymi poziom inwestycji. Pozostają trzy istotne przyczyny praktyczne, które widzi każdy człowiek pracy w Polsce. Są to 1. nadmierna siła nabywcza części warstw pośrednich w mieście i na wsi, nie drenowana dostatecznie podatkami, 2. brak właściwego pozytywnego zajęcia dla części kapitałów, nagromadzonych w sektorze prywatnym i 3. dezorganizacja w handlu i brak wszelkiej kontroli w tej dziedzinie.

Trzy grupy ustaw

Min. omawia trzy grupy ustaw: 1. ustawy, dotyczące spraw skarbowo-podatkowych, a mające na celu drenowanie nadmierniej siły nabywczej klasy pośredniej w mieście i na wsi, 2. ustawy, dotyczące ulg inwestycyjnych, celem stworzenia możliwości pozytywnego użycia kapitałów, nagromadzonych w sektorze prywatnym, 3. ustawy, mające na celu organizację i kontrolę handlu.

Minister omawia następnie każdą z tych trzech grup ustaw. Ustawa o nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego spowodowana jest słabym ściąganiem tego podatku przez samorządy. Jest to właściwie jedyny podatek, obciążający wieś i złe jego funkcjonowanie powoduje szereg ujemnych zjawisk. Ustawa przewiduje powołanie komisarzy, którzy będą mogli sprawować nadzór rządowy przy ustalaniu tego podatku a w pewnych wypadkach korzystać ze specjalnego aparatu poborców społecznych.

Druga ustawa z grupy skarbowej dotyczy obywatelskich komisji podatkowych i tzw. lustratorów społecznych. Ustawa ta ma na celu walkę z notorycznym objawem masowego ukrywania dochodów i fałszowania ksiąg handlowych. Walce tej normalna procedura skarbowa nie może podołać. Minister podkreśla, że dążenie do wzmożenia dochodów podatkowych i do właściwego ujęcia istotnych dochodów, nie powinno być uważane za uderzenie w solidne, trwałe, prowadzące uczciwie księgi firmy, ustawa skierowana jest przede wszystkim przeciwko podziemiu gospodarczemu przeciwko tym, którzy nie płacą podatków i fałszują dowody podatkowe.

Druga grupa ustaw ma na celu ujawnienie kapitałów, które zechcą w produktywny sposób działać na pożytek całości gospodarki narodowej. Jest to bowiem ostatnia szansa, otwierająca takie możliwości dla ukrytych dotychczas kapitałów, które i tak prędzej czy później usprawniony aparat kontroli skarbowej zmusi do ujawnienia się bez tych dobrodziejstw, jakie daje ustawa.

Czynsz mieszkaniowy

Wchodząca również do grupy skarbowej ustawa o popieranie budownictwa ma podobny charakter. Minister podaje tu do wiadomości, że rząd zamierza wnieść do Sejmu również projekt ustawy o podniesieniu czynszów mieszkaniowych z tym, że czynsze dla całego świata pracy pozostałyby nie naruszone (oklaski).

Trzecia grupa ustaw dotyczy organizacji kontroli handlowych i zawodowe wykonanie czynności handlowych ma na celu przeprowadzenie selekcji wśród kupiectwa i oddzielenie uczciwych kupców od nieuczciwych elementów, które znalazły się wśród nich po wojnie. Ma to być przeprowadzone w ścisłym porozumieniu z samorządem gospodarczym i ze zrzeszeniami kupieckimi.

Wystawa o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu w zakresie zwalczania drożyzny, dotyczy zagadnienia ustalania i kontroli cen i ma na celu stworzenie aparatu dla ustalania cen w postaci komisji notowań i komisji kontroli społecznej. Ustawa ta zawiera również przepisy o ostrych i bezwzględnych sankcjach karnych.

Po zreferowaniu przedkładanych Sejmowi ustaw minister przechodzi do krótkiego omówienia uchwał powziętych ostatnio przez Radę Ministrów w zakresie polityki gospodarczej.

Fundusz aprowizacyjny

Pierwsza z tych uchwał przewiduje rozszerzenie kompetencji i zakresu działania funduszu aprowizacyjnego. Doświadczenie wykazało, że dotychczasowe metody zakupu zboża i artykułów żywnościowych są niedostateczne, czego przyczyną jest niewątpliwie niedowład hurtu zarówno spółdzielczego jak państwowego i prywatnego.

Organizacja funduszu aprowizacyjnego na podstawie nowej uchwały Rady Ministrów jest obecnie przeprowadzana w całej pełni w szeregu województw. Działania funduszu z organizacjami społecznymi zostały uregulowane w czasie pertraktacji ze związkiem gospodarczym „Społem" i przedstawiciele funduszu aprowizacyjnego zawierają kontrakty bezpośrednio z dołowymi spółdzielniami. Mówca apeluje w tym miejscu o pomoc dla funduszu aprowizacyjnego ze strony władz, instytucji i organizacji. Pomoc ta polegać musi również na oczyszczeniu terenów od elementów spekulacyjnych i nie uprawnionych do handlu zbożem.

Polityka cen

Trzecia uchwała Rady Ministrów odnosi się do stabilizacji cen w sektorze państwowym i samorządowym. na dwie teoretyczne możlwe metody polityki cen w tych sektorach 1) gonitwy za cenami wolnorynkowymi i 2) stanowczego i zdecydowanego ustabilizowania cen dla osiągnięcia ogólnej stabilizacji, a nawet ogólnej zniżki cen, minister stwierdza, że rząd zdecydował się na tę drugą metodę. Rada Ministrów uchwałą z dnia 28 maja r. b. zabroniła wszelkich zwyżek cen towarów i usług w sektorze państwowym i samorządowym, czyniąc wszelkie dalsze zwyżki cen w tym sektorze nielegalnymi i karalnymi (oklaski).Uchwała ta zawiera dwa wyjątki. Przewiduje podwyżkę cen nawozów sztucznych do poziomu kosztów własnych.

Drugi wyjątek dotyczy taryf pasażerskich, które u nas są nadmiernie niskie w stosunku do wszystkich cen krajowych i do taryf zagranicznych. Uchwała przewiduje podniesienie tych taryf z dniem 1 lipca r. b. z następującymi zastrzeżeniami: nie będą zmienione opłaty za dojazd do pracy, opłaty za przejazdy ludzi pracy na urlopy, będzie wprowadzona dodatkowa ulgowa taryfa na dojazdy przewozu w pociągach pasażerskich niektórych artykułów żywnościowych w promieniu 25 km od wielkich ośrodków przemysłowych.

Uchwała Rady Ministrów przewiduje w jaki sposób pokryte będą deficyty przedsiębiorstw państwowych, które mogą powstać w wyniku zakazu dalszego podwyższania cen towarów. Upoważniono rząd do przeprowadzenia podwyżki cen wódki z tym, że osiągnięte w ten sposób wpływy będą stanowiły specjalny fundusz dla pokrywania deficytów.

Minister podkreśla, że celem tych ustaw jest przede wszystkim przełamanie trudności gospodarczych, przełamanie spekulacji i drożyzny i osiągnięcie realnych zarobków dla świata pracy. Dla zrealizowania tych celów konieczna jest współpraca społeczeństwa i dlatego do kontroli wprowadza się komisje społeczne. Udział szerokich rzesz społeczeństwa w akcji, którą zapoczątkował Rząd jest gwarancją jej powodzenia. Udział społeczeństwa już się zaczyna przejawiać i będzie doprowadzony do olbrzymich rozmiarów.

Wątpliwości i rzeczywistość

Przechodząc do omówienia wątpliwości jakie zrodziły się w niektórych kołach w związku z programem Rządu i dyskusją przeprowadzoną wokół tego programu minister mówi, że wątpliwości te dotyczyły zagadnienia, czy programu rządu Polski, przez wyeliminowanie z tego modelu, względnie poważne ograniczenie sektora prywatnego. Muszę odpowiedzieć, stwierdza Minister, że program rządu nie stawia sobie takich celów i takich zadań. Modelu gospodarczego polski nie chcemy zmieniać, a ci którzy uważają, że walka ze spekulacją, walka z drożyzną, czy walka z nadmierną siłą nabywczą klas pośrednich — jest zmianą modelu gospodarczego — musieliby stanąć na stanowisku, że spekulacja i drożyzna jest częścią składową naszego modelu.

Program rządu ustala miejsce sektora państwowego, spółdzielczego i prywatnego oraz rozszerza organizacje samorządu gospodarczego. Agitacja o rzekomej zmianie naszego modelu gospodarczego wychodzi z błędnych założeń i nie opiera się na żadnych prawdziwych przesłankach.

Spółdzielczość

Jeżeli chodzi o program rządu w zakresie spółdzielczości i o wątpliwości, czy program ten nie zmierza do wyeliminowania spółdzielczości, minister stwierdza, że musimy wzmocnić i usprawnić spółdzielczość. Ostatnia dyskusja wykazała, że tego rodzaju przekonanie panuje również w kierowniczych sferach spółdzielczych i dają temu wyraz ostatnie uchwały.

Sprawy drażliwe

W końcowej części swego przemówienia min. Minc porusza dwie sprawy, jak się wyraża, drażliwe, o których mówi się mało, albo nie mówi się wcale. Aparat państwowy powołany do ochrony naszych granic przed przemytem cechuje całkowity brak zorganizowania i brak skutecznego działania. Istnieje przemyt poważnej ilości artykułów spożywczych z Polski, zwłaszcza do Niemiec. Należy zamknąć gospodarcze bramy państwa i otwierać je tylko wtedy, kiedy do tego zmierza polityka gospodarcza państwa.

Druga sprawa drażliwa, która porusza mówca, jest rola momentów niegospodarczych w ostatnich skokach cen. Jedna z poważnych przyczyn ostatnich gorączkowych skoków cen była świadomie zorganizowana kampania plotek i pogłosek.

Minister przypomina ile było plotek i pogłosek o zmianie waluty, o zmianie banknotów 500 i 1000-złotowych, ile było nędznych łajdackich plotek o wywozie zboża z Polski do ZSRR, wtedy kiedy wiadomo, że w bieżącym sezonie gospodarczym otrzymaliśmy ze Związku Radzieckiego poważną ilość zboża, bez którego nie moglibyśmy przetrwać do dnia dzisiejszego. Plotki te wybuchają jednocześnie w różnych ośrodkach kraju, co wskazuje na to, że istnieje zorganizowany ośrodek szkodnictwa gospodarczego, który według wszelkich przypuszczeń, i według pewnych danych związany jest z ośrodkami antypolskich agentów, którzy usiłują zakłócić normalny bieg życia gospodarczego w naszym kraju. Przyjdzie zapewne czas, kiedy nici tej akcji zostaną ujawnione publicznie, ale już teraz należy zastosować środki prewencyjne przeciw tej fali plotek, pogłosek i insynuacji. Nie może być i nie będzie pobłażliwości dla świadomych autorów tych plotek, nie może być i nie powinno być pobłażania dla głupców, którzy plotki te powtarzają.

Wyłożyłem zasadnicze podstawy programu rządowego", kończy Minister. Program ten jest jasny. Dotychczasowa praktyka wskazuje, że masy ludowe zawsze skutecznie i zwycięsko realizowały programowe zadania. Nie wątpimy, że i tym razem szerokie masy ludowe wraz z rządem, wiedząc co i jak należy robić, przełamią bieżące trudności, złamią spekulację i drożyznę, i wygrają bitwę o handel."

Przemysłowcy czechosłowaccy

przybyli do Katowic

Katowice. W piątek 30 maja o godz. 10,24 przybyła do Katowic 34-osobowa wycieczka przemysłowców czechosłowackich. Na udekorowanym dworcu witał gości górniczy poczet sztandarowy z orkiestrą. W imieniu miasta powitał przemysłowców czechosłowackich prezydent miasta Katowic, p. Willner, a w imieniu przemysłu dyr. inż. F. Topolski.

Po obiedzie goście udali się do Bielska, gdzie zwiedzili fabrykę metalową Josephiego i tekstylną Jankowskiego. Wieczór spędzili w Wiśle, w Domu Zdrojowym.

Wycieczka będzie przebywała na Śląsku do dnia 4 czerwca, po czym uda się do Poznania, Szczecina, Gdyni i Warszawy. Celem wycieczki jest dokładne poznanie możliwości produkcyjnych przemysłu polskiego i przeprowadzenie rozmów dla ustalenia współpracy w zakresie produkcji, wzajemnego zaopatrywania się w obrabiarki, maszyny i półfabrykaty, oraz wspólnych możliwości eksportowych. Wycieczka ta i rozmowy są dalszym ciągiem pertraktacji, prowadzonych w ciągu ostatnich tygodni przez przemysłowców polskich w Pradze.

W wycieczce biorą udział przedstawiciele przemysłów: węglowego, hutniczego, metalowego, budowlanego, chemicznego, papierniczego i skórzanego.

Wycieczka rozdzieli się na fachowe grupy w sobotę i odwiedzi szereg zakładów na terenie Śląska Górnego i Dolnego. Niedziela 1 czerwca br. zostanie wykorzystana dla zaznajomienia gości z Wieliczką i Krakowem.

Katowice. W związku z przyjazdami licznych gości z Czechosłowacji, zarządy powiatowy i miejski Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej wzywają mieszkańców Katowic do dekorowania wystaw okiennych chorągiewkami o czechosłowackich barwach narodowych. Z ramienia wspomnianego Towarzystwa chorągiewki te sprzedają na mieście jego członkowie. Można je również nabywać w sekretariacie Zarządu w Katowicach, przy ul. Dąbrowskiego 16.

Chińska nota protestacyjna

u rządu francuskiego

Nankin. (obsł. wł.) Chińskie ministerstwo spraw zagranicznych doręczyło w dniu wczorajszym notę protestacyjną ambasadzie francuskiej w Nankinie w sprawie naruszenia terytorium Chin przez samoloty francuskie, które w dniu 19 kwietnia br., ostrzeliwały z karabinów maszynowych przechodzących ulicami jednego z miast w prowincji Kwangsi żołnierzy chińskich i ludność cywilną. **Trzy osoby poniosły śmierć.**

Rząd chiński wnosi w związku z tym ostry protest przeciw tego rodzaju incydentom oraz żąda surowego ukarania winnych przekroczenia przepisów dotyczących naruszania terytorium państwowego jak również odpowiedniego odszkodowania za wyrządzone przez lotników szkody. (pf)

Komunikat Narodowego Banku Polskiego

Warszawa (PAP). Na podstawie umowy między Rządem Polskim a rządem Stanów Zjednoczonych, Polska została zaliczona do krajów objętych amerykańskim zezwoleniem generalnym, w myśl którego zablokowane uprzednio pozostałości na rachunkach obywateli i firm polskich w bankach amerykańskich mogą być zwolnione.

Dotyczy to papierów wartościowych zdeponowanych w bankach amerykańskich na imię obywateli polskich, jak również wszelkiego majątku innego rodzaju, stanowiącego własność obywateli i firm polskich.

Na temat Grenlandii

chcą rozmawiać Stany Zjedn. z Danią

Waszyngton (API). — Minister spraw zagr. Stanów Zjedn., Marshall oświadczył, że rząd amerykański gotów jest przeprowadzić z Danią rokowania w sprawie zawarcia porozumienia, dotyczącego Grenlandii. Jak wiadomo, na podstawie umowy z rządem duńskim, Ameryka stworzyła w 1941 r. bazy wojskowe w Grenlandii. Marshall określił Grenlandię jako ogniwo o „największym znaczeniu w systemie obronnym Ameryki i całej półkuli zachodniej". Marshall nie omieszkał zapewnić, że zamierzony układ z Danią pozostanie w zgodzie z duchem i literą Karty Narodów Zjednoczonych i jednocześnie uwzględni suwerenność Danii nad Grenlandią. Premier duński oświadczył, że Stany Zjedn. zwróciły się do rządu duńskiego z oficjalną propozycją wszczęcia rokowań na temat rewizji traktatu duńsko-amerykańskiego.

Zakończenie kongresu Labour Party

Londyn. (obsł. wł.) Kongres brytyjskiej Partii Pracy zakończył się w piątek po południu w Margate, po udzieleniu przez delegatów aprobaty rządowej polityce budowlanej oraz krajowej służbie zdrowia.

De Gasperi przedstawił nowy gabinet

prezydentowi Włoch

Rzym. (obsł. wł.) Nowy gabinet włoski, uformowany przez de Gasperiego, zaprezentowany został wczoraj wieczorem prezydentowi de Nicoli. W nowym gabinecie nie zasiadają przedstawiciele partii lewicowych, a większość tek obsadzona została przez chrześcijańskich demokratów.

Według wiadomości, jakie nadeszły w dniu dzisiejszym, ministrem spraw wewnętrznych ma być b. minister komunikacji Mario Scelba. Antonio Segni zachowa nadal tekę ministra rolnictwa. Z poprzedniego gabinetu pozostają nadal na swych stanowiskach ministrowie: Bertoni i Micheli. Ministrem sprawiedliwości jest Grassi, a ministrem handlu zagranicznego Merzagora. Tekę ministra spraw zagranicznych zatrzymuje nadal hr. Sforza. W skład nowego gabinetu wchodzi również Luigi Inaudi, dyrektor Włoskiego Banku Narodowego, który objął nowoutworzone stanowisko ministra koordynacji budżetu i bilansów. (K)

Obroty handlowe Polski z zagranicą

Warszawa (PAP). Obroty handlowe Polski w kwietniu br. liczone według cen światowych, wyniosły 15,098.000 dolarów w imporcie i 12,521.000 dolarów w eksporcie. Przywóz, obliczony po cenach krajowych, wyniósł w kwietniu br. 1,665.561.000 zł., wywóz zaś — 1,965.496.000 zł. Analogiczne cyfry za okres styczeń—kwiecień 1947 roku wynoszą: przywóz 47,181.000 dolarów, wywóz 52 mil. 026.0000 dolarów, zaś w złotych przywóz — 4,892.294.000, wywóz 7,049.171.000 zł. Liczby te nie obejmują dostaw UNRRA z demobilu i reparacji wojennych.

Znowu 56 osób zabitych

Eksplodował samolot pasażerski

Nowy Jork. (API) W porannym wydaniu donosiliśmy o czterech katastrofach lotniczych, jakie wydarzyły się w ciągu ostatnich 48 godzin. Dzisiaj nad ranem doniesiono o dwóch dalszych katastrofach, jakie miały miejsce w ciągu dzisiejszej nocy. Mianowicie o godz. 22.42 samolot pasażerski typu „Skymaster" (d4) należący do towarzystwa lotniczego „Eastern Airlines" który leciał z Werwak w New Jersey do Miami na Florydzie **spadł w Hayre de Gracew stanie Maryland i eksplodując natychmiast spowodował śmierć w płomieniach 48 pasażerów i 4 ludzi obsługi. Według opowiadań naocznych świadków płomienie wybuchły tak szybko, że niemożliwa była akcja ratunkowa.**

Pierwsze meldunki jakie nadeszły z miejsca katastrofy, wskazywały na to, że samolotem, który uległ wypadkowi, była Dakota. **Dopiero w godzinę później władze lotnicze w Miami zaalarmowane tym wypadkiem ogłosiły, że oczekują „Skymastera", który nie przybył w oznaczonym czasie. W dwie godziny po katastrofie udało się wydobyć 30 zwęglonych ciał. Jeszcze trzy godziny po tragicznym wypadku paliły się szczątki samolotu.**

Według meldunków policji, nie uratowała się ani jedna osoba pomimo wcześniejszych wiadomości, że widziano człowieka zeskakującego ze spadochronem.

Lista pasażerów nie została jeszcze ogłoszona, lecz wiadomym jest, że wśród nich znajdowało się kilku bardzo bogatych ludzi udających się na wakacje

Kanada przyjmie wysiedleńców

i zatrudni w przemyśle drzewnym

Otttawa. (obsł. wł.) Kanadyjski minister pracy oświadczył w dniu wczorajszym w parlamencie, że rząd kanadyjski zamierza zatrudnić w rolnictwie znaczną ilość wysiedleńców, przebywających w obozach w Niemczech. W najbliższym czasie **rozpocznie pracę 1400 osób przybyłych z Europy, które będą zatrudnione w leśnictwie i w przemyśle drzewnym w prowincji Ontario.**

Rząd kanadyjski opracował obszerny plan zatrudnienia obcokrajowców oparty na planie imigracyjnym, przedłożonym przez premiera Mackenzie Kinga. W ramach tego planu nastąpi stopniowe nasycenie rynku pracy przez imigrantów, którzy **po pewnej ilości lat będą mieli prawo ubiegać się o obywatelstwo kanadyjskie.** (K)

Frankfurt. Dnia 31. bm. rozpocznie się we Frankfurcie n/M konferencja wszystkich należących do partii socjal-demokratycznej premierów prowincji niemieckich i prezydentów prowincjonalnych parlamentów z całej strefy amerykańskiej.

Propaganda niemiecka na pograniczu czeskim

Praga (PAP). Na ostatnim posiedzeniu parlamentu czechosłowackiego niektórzy posłowie zwrócili uwagę na stale wzmagającą się na pograniczu czeskim propagandę niemiecką, skierowaną przeciwko Czechosłowacji. Ostatnio pojawiły się w wielu miejscowościach północnych Czech ulotki „obiecujące" Niemcom sudeckim powrót do opuszczonych przez nich przymusowo Sudetów. (W)

Tragiczne dzieje ruchu oporu przeciw Niemcom na Śląsku

6)

Agenci gestapo na czele polskiej organizacji podziemnej

Kiedy już gestapo zdołało przez Grolika i Kamperta zdekonspirować szeregi Armii Krajowej w inspektoracie katowickim, zaaresztować żołnierzy i dowódców, główne uderzenie wroga przyszło wtedy na Polską Partię Robotniczą. Moment był dla gestapo o tyle dogodny, że w tym samym mniej więcej czasie w PPR i Armii Ludowej działał inny konfident Karol Seeman, ps. „Ofik", który wkradł się do Komitetu Obwodowego i zdekonspirował jego kierownictwo.

Bauch, przełożony renegatów Grolika i Kamperta, wydał im w maju 1944 r. polecenie wejścia w szeregi PPR. Grolik nawiązał wtedy kontakt z tą organizacją przez niejakiego Żabińskiego, podał mu, że przed wojną był działaczem komunistycznym Komunistycznego Związku Młodzieży, w której to organizacji — jak wiemy — pełnił rolę konfidenta.

Po uzyskaniu kontaktu, Grolik i Kampert zagrali wobec PPR-u taką samą rolę, jak poprzednio wobec Armii Krajowej: to znaczy oświadczyli, że stoją na czele organizacji, którą chcą oddać pod rozkazy PPR. Grolik uzyskawszy zaufanie przywódców partii, przybrał pseudonim „Kordelas", po czym przeszedł do systematycznej roboty konfidenckiej, poznając strukturę organizacji, przywódców jej poszczególnych komórek, działaczy itp.

W październiku 1944 r. nastąpiło aresztowanie całego Komitetu Obwodowego PPR w Katowicach. Gestapo ujęło wówczas Edwarda Żabińskiego ps. „Brylski", Stanisława Gila ps. „Komornik", Wiktora Szostka ps. „Jakubowicz", Flawiana Wysockiego i Wiktora Fokę. Wymienionych z wyjątkiem dwóch ostatnich, rozstrzelano. Wysockiego i Kwokę wysłano do obozu koncentracyjnego w Mauthausen. Z całej tej grupy do dziś przy życiu pozostał jedynie Wiktor Foka.

Komitet Obwodowy złożony z agentów gestapo

Po tych aresztowaniach, a widocznie na podstawie tego, że ujęci nikogo nie wydali, uważało gestapo, że doły organizacji peperowskiej nie są jeszcze dostatecznie rozszyfrowane. Dało więc rozkaz Grolikowi i Kampertowi (ten ostatni występował pod pseudonimem „Żuław") zorganizowania nowego komitetu obwodowego. Komitet taki składał się zwykle z 5 osób. Grolik zażądał do niego funkcjonariuszy lub konfidentów gestapo. Chciał on mieć w organizacji podziemnej samych „zaufanych" ludzi.

Przełożony Grolika i Kamperta, Paul Bauch, przysłał im na drugi dzień Pawła Ulczoka i Wolnego. Pierwszy z nich znany był już ze swej działalności przy dekonspirowaniu w r. 1940 i 1941 Polskich Sił Zbrojnych oraz Związku Walki Zbrojnej. Po otrzymaniu pomocników Kampert wysłał swego łącznika Stanisława Maruszewskiego do siedziby Obwodowego Komitetu PPR w Kazimierzu koło Sosnowca.

W połowie listopada odbyło się posiedzenie organizacyjne nowego komitetu w Katowicach. Zwołano je do mieszkania Pawła Ulczoka w Katowicach przy ul. Dąbrowskiego. Całością organizacyjną zajmował się Grolik, jako jedyny z przebywających na wolności członków komitetu poprzedniego.

W obecności przybyłego z Kazimierza delegata, Wojciecha Muzyka, utworzył się w Katowicach nowy komitet okręgowy nr 3, a skład tego komitetu na wniosek Wiktora Grolika ukonstytuował się następująco:

Sekretarz komitetu okręgowego — Wiktor Grolik ps. „Kordelas", komendant AL Gerard Kampert ps. „Żuław", szef propagandy Paweł Ulczok pseud. „Pawłowicz", skarbnik — Wolny, technik i łącznik z obwodem PPR Maruszewski ps. „Smyk". W całym tym towarzystwie jedynie Maruszewski był prawdziwym członkiem Polskiej Partii Robotniczej, reszta zaś stała na usługach gestapo.

Skoro utworzono komitet, jego kierownicy otrzymali od Paula Baucha następującą instrukcję: 1) jak najdokładniej zorientować się w strukturze Polskiej Partii Robotniczej, jej celach, środkach i zadaniach; 2) zwerbować jak największą ilość członków; 3) podawać gestapo nazwiska członków, oraz wszystkich osób znanych z przekonań lewicowych; 4) zbierać składki na tajny ruch robotniczy; 5) składać sprawozdania z działalności podziemnego ruchu robotniczego z terenu całego Śląska.

Plan gestapo

Plan gestapo polegał na tym, ażeby po dokładnym rozszyfrowaniu całej roboty Polskiej Partii Robotniczej i Armii Ludowej za jednym zamachem zlikwidować cały ruch, aresztować i wymordować nie tylko działaczy na kierowniczych stanowiskach, ale również szarych członków ofiarnie pracujących dla sprawy polskiej.

Kto wie do jakiej katastrofy mogła doprowadzić zbrodnicza akcja trójki renegatów Ulczoka, Grolika, Kamperta, mających jeszcze do pomocy czwartego konfidenta Wolnego. Z chwilą jednak, gdy rola zbrodniarzy dobiegała końca i miało nastąpić zrealizowanie zamierzeń gestapo, wojna weszła w ostatnią fazę. Niemcy uciekli ze Śląska.

Ale na miejscu pozostali Grolik, Kampert i Ulczok. W momencie wyzwolenia natychmiast zgłosili się do władz zwycięskich wojsk, a następnie do władz polskich, przedstawiając się za demokratycznych działaczy podziemnych, którzy przez cały czas wojny walcząc z najeźdźcą ścigani byli i prześladowani, dowodzili przy tym, że z licznych szeregów bojowników podziemnych z tej grupy, tylko oni cudem uniknęli śmierci.

Tupet zbrodniarzy

Legitymując się takimi zasługami, nie omieszkali za nie zażądać odpowiedniej nagrody. Grolik chciał zostać prezydentem miasta Katowic, Kampert ubiegał się o stanowisko wojewódzkiego komendanta Milicji Obywatelskiej, a Ulczok upatrzył sobie posadę szefa personalnego w Urzędzie Wojewódzkim. Na szczęście nie doszło do tego, ale bardzo nie wiele brakowało, że mogło dojść.

Należy wątpić, ażeby zbrodnicza trójka pozostała na Śląsku z własnej inicjatywy. Prawdopodobnie otrzymała ona na to wyraźny rozkaz gestapo, które mimo klęski, chciało na przyszłość stworzyć sobie swoją agenturę na ziemiach polskich, dobrze zamaskowaną, ukrytą na wysokich stanowiskach państwowych i politycznych.

Nic z tego nie wyszło. Zbrodniarze zasiądą niebawem na ławie oskarżonych. Proces ich będzie niewątpliwie jednym z najbardziej ciekawych procesów powojennych, jakie z tej dziedziny odbywają się w Polsce. Zdrada Ulczoka, Kamperta i Grolika jest czymś niespotykanym, nie tylko w polskim ruchu podziemnym w okresie ostatniej wojny, ale na przestrzeni ostatnich kilku dziesiątków lat naszej historii.

*

Cykl artykułów, który zamieściliśmy w związku z działalnością zbrodniczej trójki jest tylko rysem bardzo ogólnym i bardzo streszczonym. Całość sprawy jest niezwykle obszerna, obejmuje dziesiątki i setki dokumentów oraz znanych nazwisk. W ostatnich dniach do Redakcji naszej napłynęło szereg listów od ludzi zorientowanych w sprawie polskiego ruchu podziemnego na Śląsku, który w walce z Niemcami ponosił przez 5 lat tak ogromne straty, oraz w sprawie zbrodniczej roboty Ulczoka, Grolika i Kamperta. Dokumenty te po posegregowaniu i opracowaniu ogłosimy w odpowiednim czasie.

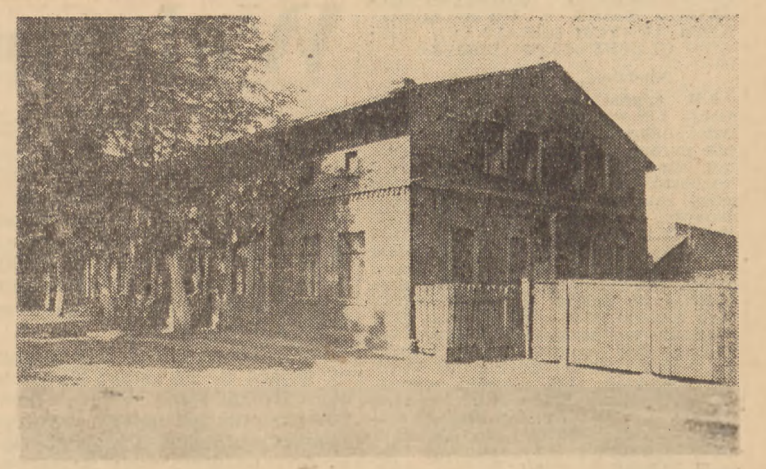

Główna siedziba Kamperta w Wełnowcu, przy ulicy Powstańców
Foto Kołkiewicz.

Zdeněk Dvořaček

»Cieszymy się z przyjazdu do Katowic...«

Zespół operowy Teatru Regionalnego (Zemske divadlo) w Morawskiej Ostrawie przybywa, jak wiadomo, po raz pierwszy po wojnie do Bytomia i Katowic, gdzie wystąpi ze „Sprzedaną narzeczoną" Fryderyka Smetany, narodową operą czeską. W związku z tym ważnym ewenementem artystycznym, budzącym powszechne i żywe zainteresowanie w naszym świecie kulturalnym, zamieszczamy artykuł red. Zdenka Dvoracka z Morawskiej Ostrawy:

„Przejawem ścisłej, braterskiej współpracy Polski z Czechosłowacją będzie uroczyste wystawienie w dniach 1 i 2 czerwca br. na scenach bytomskiej i katowickiej „Sprzedanej narzeczonej" Smetany. Te dni będą szczególnie pamiętne. Dokładnie bowiem po 81 latach, jakie upłynęły od premiery „Sprzedanej narzeczonej" na scenie „Teatru Tymczasowego" w Pradze, ukaże się ona po raz pierwszy na scenie polskiej w wykonaniu czeskiego zespołu operowego, nie mówiąc już o tym, iż jest to pierwszy po odzyskaniu niepodległości wyjazd czeskich artystów teatralnych za granicę.

„Sprzedana narzeczona" podobnie, jak w Polsce „Halka", jest narodową operą czeską. Tematyka libretta Sabiny i wyraz muzyczny Fryderyka Smetany są dosłownie zwierciadłem duszy i życia prostego ludu czeskiego, które nie uległy zmianom nawet po 81 latach od chwili ukazania się opery. Dzieło Smetany pozostanie i nadal umuzykalnionym tkliwym obrazem życia wsi czeskiej, tego niewyczerpanego zdroju siły, kultury i sztuki.

U Smetany trzeba podziwiać nie tylko jego geniusz muzyczny lecz i jasnowidztwo artystyczne, dzięki któremu odżegnał się on od tak popularnej w jego czasach „wzniosłości w sztuce", czerpiąc natomiast słusznie natchnienie tam, gdzie rzeczywiście wrzało życie, gdzie tkwiły korzenie całego piękna umiłowanego przezeń kraju.

Premiera jego pierwszej opery komicznej nie odniosła walnego sukcesu. Podówczas „Sprzedana narzeczona" była jeszcze sztuką śpiewaną w dwu aktach, składającą się z dwudziestu kompozycji muzycznych, połączonych prozą bez recytatywów. Obsada aktorska również była niefortunna, w dodatku zaś atmosfera — naelektryzowana wiadomościami o groźbie wojny, która rzeczywiście wybuchła 18 czerwca 1866 r. Tym niemniej już w rok później zaszła gruntowna zmiana. Role objęli inni śpiewacy, a „Sprzedana narzeczona" zdobyła nadzwyczajny sukces na przedstawieniu, wydanym specjalnie dla cesarza Franciszka Józefa.

Zachęcony tym Smetana przerobił operę, która zaczęła zbierać dalsze laury. Smetana osobiście dyrygował „Sprzedaną narzeczoną" 49 razy. Później ogłuchł, nie zarzucił jednak pracy kompozytorskiej. Przeciwnie — stworzył nie mniej piękne dzieło muzyczne: „Pocałunek" („Hubiczka").

„Sprzedaną narzeczoną" wystawiono w r. 189[illegible] po raz pierwszy w Wiedniu, gdzie zdobyła niebywałe powodzenie mimo zdecydowanie wrogiego stanowiska, jakie zajmowali Wiedeńczycy wobec wszystkiego, co było czeskie. Od tej chwili rozpoczął się jej zwycięski pochód przez świat. W Ameryce stała się powszechnie znana głównie dzięki słynnej Emmie Destinowej. Po pierwszej wojnie światowej wprowadzono „Sprzedaną narzeczoną" na sceny w Barcelonie, Paryżu i Sztokholmie.

Z racji podpisania 10 marca rb. w Warszawie umowy o przyjaźni i pomocy wzajemnej, naród czechosłowacki tak samo, jak polski, doznawał radosnego uczucia, że dokonano wielkiego dzieła zbliżenia dwu bratnich narodów. Skoro obecnie przyjeżdża do Polski opera czeska, aby w duchu tej przyjaźni przyczynić się do nawiązania między tymi narodami także najściślejszych więzów kulturalnych, nie wprowadza na scenę polską „Sprzedanej narzeczonej" wyłącznie jako opery narodowej, lecz również wprowadza ją jako dzieło, pełne radosnego wesela, szczęścia i szczerej miłości. Gdy usłyszycie, jak Jenik i Marzenka śpiewają swą arię: „Wierna nasza miłość", wiedzcie, że jest ona symbolicznym wyrazem pragnienia narodów czeskiego i słowackiego, by więzy bratniego pokrewieństwa, łączącego je z narodem polskim, wzmocniły się i pogłębiły.

Opera ostrawska przyjedzie autobusami do Katowic 1 czerwca w liczbie 160 osób, pod kierownictwem dyrektora Stanisława Langra. Ten ostatni podobnie jak i wszyscy uczestnicy wyprawy artystycznej, jest ogromnie zadowolony z możności odwiedzenia Katowic, między innymi i dlatego, że matka jego była Polką.

Zespołem artystycznym kieruje Zdenek Chalabala, jeden z najznakomitszych dyrygentów czeskich. Wraz z zespołem przybywa również personel techniczny. Orkiestra składa się z 52 osób, grono artystów z 48, balet zaś z 32. W rolach głównych występują Żidek, Prochazka, Steinerowa, Herold, dr Souszek i Lida Komancowa. Nad stroną choreograficzną czuwa Emerych Gabzdyl wraz z primabalerinami Żdichincowa i Jastrzębską. Pierwsze przedstawienia odbędą się po południu i wieczorem w Bytomiu; 2 czerwca wieczorem „Sprzedana narzeczona" będzie wystawiona w Katowicach.

Drodzy Przyjaciele katowiccy! Artyści z Ostrawy cieszą się bardzo na myśl, że zobaczą się z Wami, wierząc, iż ta współpraca kulturalna pogłębi jeszcze bardziej przyjaźń między narodami polskim i czechosłowackim, przez ich usta bowiem będzie przemawiał do Was naród czeski. Cieszą się również i z tego, że wkrótce powitamy w Ostrawie artystów polskich, oraz że ta wzajemna wymiana dóbr kulturalnych przerodzi się w stałą współpracę kulturalną i artystyczną między dwoma miastami pracy — Ostrawą i Katowicami.

Zdenek Dvoracek.

Helena Zemanowa i Zdeniek Souszek, członkowie zespołu czeskiego Teatru Regionalnego w Morawskiej Ostrawie, wystąpią w operze „Sprzedana narzeczona" w rolach Harty i Wacka.
Foto Podbierova.

Z całej Polski

WARSZAWA. W związku z repatriacją dzieci polskich z Rumunii, która przewidziana jest na czerwiec br., Związek Samopomocy Chłopskiej postanowił udzielić wracającym do kraju sierotom pomocy, polegającej na przyjęciu dzieci przez rodziny wiejskie i zajęciu się ich wychowaniem.

WARSZAWA. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych przystąpiło do zakupu za granicą niezbędnych materiałów dla wyposażenia lecznic zwierzęcych. W Czechosłowacji zakupione zostaną leki na sumę około 20 tys. dolarów, w Danii na około 40 tys. dolarów. Ponadto przewidziane jest około 125 tys. dolarów na zakup leków ze Szwajcarii, Szwecji i ZSRR. Będą to głównie surowce, nie wyrabiane na razie w kraju.

WARSZAWA. Z krajów zamorskich przybyło w marcu r. b. 291 worków listowych oraz 7032 worki paczkowe. Z Polski wyszło 54 worków paczkowych oraz 2 listowe. Tranzytem z krajów zamorskich przeszło 436 worków listowych i 1358 worków paczkowych, a do krajów zamorskich 639 worków paczkowych. Obrót wpłat na P. K. O. wyniósł około 170 milionów złotych. Ogólny obrót przesyłek listowych wyniósł około 3.5 milionów sztuk.

ŁÓDŹ. Państwowa Fabryka Zegarów w Łodzi, pierwszy tego rodzaju zakład w Polsce, produkowała w roku 1945 w pierwszych miesiącach istnienia, 200 sztuk zegarów miesięcznie. Obecnie wydajność wynosi 700 zegarów miesięcznie.

GDAŃSK. W kwietniu bieżącego roku wzmógł się ruch repatriacji z Zachodu. Ogółem przybyło w tym miesiącu 4.666 osób. Przewiduje się, że w maju i czerwcu przybędzie na Wybrzeże od 12 do 15 tysięcy repatriantów miesięcznie.

OLSZTYN. Sąd Okręgowy w Ełku skazał na karę dożywotniego więzienia Stanisławę Gałązką z Gra jewa za to, że jako konfidentka gestapo w okresie okupacji udzielała informacji o Polakach, poszukiwanych przez władze niemieckie.

OLSZTYN. Sąd Okręgowy w Giżycku skazał w trybie doraźnym na trzy lata więzienia Jerzego Strusia, który, pełniąc czynności montera w Urzędzie Pocztowym w Białej, sprzeniewierzył z kasy tegoż urzędu gotówkę w kwocie 41.700 zł.

OLSZTYN. Do dnia 21 bm. przybyło z woj. rzeszowskiego do Olsztyna 40 transportów z przesiedleńcami. Ogółem w transportach przyjechało 4260 rodzin. Przesiedleńcy przywieźli ze sobą 4219 krów, 1804 konie oraz 2755 sztuk nierogacizny.

Zakład leczniczo-wychowawczy dla dzieci w Istebnej należy do najpiękniejszych i najbardziej nowoczesnych sanatoriów nie tylko w Polsce, ale i Europie. (Do artykułu na str. 4-tej).
Foto Archiwum „Dziennika Zachodniego"

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCJI LOKALNYCH ROZGŁOŚNI KATOWICKIEJ

Niedziela, 1 czerwca br.

6.55 sygnał i zapowiedź poranna stacji. 7.00 sygnał czasu i audycja na dzień dobry, 7.02 muzyka, 8.00 dziennik poranny, 8.20 zapowiedź programu na dzień bieżący, 8.25 I część koncertu życzeń, 8.55 pogadanka Polskiej Rodziny Radiowej, 9.00 nabożeństwo, 10.00 audycja regionalna, 10.45 II część koncertu życzeń, 11.20 koncert reklamowy, 11.47 pogadanka W. R. N., 12.05 pierwsza audycja z cyklu, poświęconego twórczości Stanisława Moniuszki w 75-tą rocznicę jego śmierci, 13.05 radiokronika, 13.15 najciekawsze audycje przyszłego tygodnia, 13.20 muzyka, 13.30 „Niemcy po wojnie", 13.40 audycja dla świetlic wiejskich, 14.25 recenzja teatralna, 14.35 chwila Biura Studiów, 14.40 „Teatr Wyobraźni", 15.20 koncert kapeli ludowej, 16.00 audycja dla dzieci, 16.20 audycja literacka, 16.30 muzyka popularna z płyt, 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie, 18.15 „10 minut poezji", 18.55 z życia kulturalnego, 19.05 skecz pt „Uśmiech i piosenka", 19.40 aktualności dźwiękowe, 20.02 dziennik wieczorny, 20.20 „Na muzycznej fali, 21.00 „Z szerokiego świata", 21.10 muzyka z płyt, 21.25 wiadomości sportowe, 21.35 „U naszych przyjaciół", 22.05 wiadomości sportowe, 22.15 koncert Orkiestry Tanecznej P. R., 23.00 ostatnie wiadomości dziennika radiowego, 23.15 program na dzień następny, 23.25 muzyka taneczna z płyt, 23.55 wiadomości z ostatniej chwili, 24.00 zakończenie programu ogólnopolskiego.

Sanatorium w Istebnej

Walczymy o zdrowie młodego pokolenia

Istebna, w maju

Towarzyszka deszczowej wyprawy jest osobą niesłychanie rozmowną. Atmosferę serdeczności stwarza zresztą niezwykłość sytuacji. Koc, użyczony łaskawie przez furmana wehikułu, odcina świat nad naszymi głowami i zainteresowania kieruje tylko na własną dolę i niedolę.

Szara taśma drogi, serpentynami wijąca się na szczyt Kubalonki, z dwóch stron swym brzegów zasnuta jest gęstym welonem kłębiastych mgieł. Nie można sycić oczu bogactwem górskiego piękna, trzeba słuchać klekotu współtowarzyszki.

... — a ten pierwszy krwotok, to ona miała, pani, będzie temu więcej jak rok. Dobre dziecko, nie powiem. Nie było mnie w domu jak tam z niej krew buchnęła. A kiedy przyszłam, to leżała bledziutka jak opłatek i tylko w tej krwi utaplana. Więc się za włosy złapałam i krzyczałam: dziecko, co tobie? A ona nic, tylko ręką poruszyła i cicho powiedziała: mama, nie płacz... Ale rano, pani to jakoś jej przeszło i mówi: idę, mama, do szkoły. Dobrze się, moja pani, uczy. I mówi: tylko nie powiedz, o tym mama, nikomu. I poszła i jakoś jej przeszło, ale sił, pani jakoś za dużych nie miała.

— A co na to powiedział lekarz?

— A gdzie by tam biedny człowiek za lada czym latał do doktora. Samo jej przeszło. Do szkoły chodziła, ale w kościele długo stać nie mogła. Zaraz ją słabość brała. Aż za jakieś pół roku, buch — ta krew drugi raz. Tom się pani, zlękła i pojechałam do Bielska do rodziny, na poradę. A oni mówią, żebym poszła do Ośrodka, to Województwo ją będzie za darmo leczyć. I leczą, od razu doktór dał skierowanie tu do sanatorium w Istebnej, tylko strasznie krzyczał, że diaczego tak późno. I kazał tych dwoje, co są w domu, przyprowadzić.

— I co się okazało, też mają gruźlicę?

— A kto by tam pani, chodził, kiedy im nic nie brak. A Pan Bóg dobry, to i ta moja najstarsza dziewuszka wyratuje. Bo takie to dobre dziecko...

Towarzyszka moja jest wyraźnie wzruszona. Leje rzęsiście łzy. Szybko zresztą idą dalsze zwierzenia, jak to kobiecie na świecie samej źle, bo chłopa zabili w tych ostatnich dniach wojny i gdzie najlepiej kupić szmuglowane pończochy i materiały białe, weselne i do Komunii, żeby jako tako zarobić.

Ta kobieta z osody pod Katowicami, pół chłopka, pół mieszczanka ćwierć inteligentna, sprytna, obrotna, a jednocześnie jakże ograniczona, nie jest zjawiskiem odosobnionym. To jaskrawy przykład ludzi, którzy nie rozumieją ciągle groźby gruźlicy.

Od chwili zakończenia wojny, słyszymy bez przerwy, o biologicznym wyniszczeniu narodu, o trosce o matkę i dziecko, o walce z szerzącymi się w zastraszający sposób chorobami społecznymi, o milionach wkładanych w tę akcję przez nas i przez obcych, ale jeśli chodzi o jeden tylko wycinek — walkę z gruźlicą — to wydaje się, że jest ona prowadzona, jeśli tak można powiedzieć, od końca zagadnienia. Jakąż pomoc da kapitał tysięcy złotych, włożony w leczenie dziecka ograniczonej matki z osady pod Katowicami, jeśli dziewczynka przyjechała do sanatorium w Istebnej z przeżartymi gruźlicą płucami? Przedłuży jej wegetację o 6 miesięcy, o rok? W trzeźwej, matematycznej kalkulacji są to niepotrzebne wyrzucone pieniądze. A te dzieci w szkole, z którymi przebywała przez kilka miesięcy, między jednym a drugim krwotokiem? Noszą już w sobie zarodki gruźlicy i wyplują ją razem z pierwszym krwotokiem, czy też wyjdą obronną ręką z ataku prątków chorej koleżanki.

Bo właśnie w przedszkolu, w szkole, we wszystkich skupiskach młodzieżowych leży podstawa zagadnienia. Ile pomogą stetki tysięcy złotych, ładowane w sanatoria, jeśli w znakomitej większości szkół (poza większymi ośrodkami) dzieci nie są badane, prześwietlone, jeśli nie ma lekarzy i personelu pomocniczego, który by to masowo przeprowadził, jeśli z tej sprawy nie stwarza się doraźnego przymusu?!

W pięknym, wzorowo urządzonym sanatorium istebniańskim przebywa na leczeniu w tej chwili 376 dzieci, leczonych przez ZUS, Czerwony Krzyż, instytucje, zjednoczenia, lub przesłanych tu przez rodziców na koszt własny. Jeśli chodzi o podział, to najwięcej małych pacjentów ma dziecięcą formę gruźlicy — nacieki gruźlicze. Ale drugie miejsce z kolei zajmuje gruźlica typu dorosłych, rozpadowa. Cierpi na nią młodzież przeważnie starsza, od 12 — 15 lat. Dalej idzie gruźlica kostna i na ostatku gruźlica gruczołów przyoskrzelowych, będąca najlżejszą formą tej choroby. Karty chorobowe najsmutniejszego działu — by nie odziaływać psychicznie właściwą nazwą, „rezedką", zwanego — to tragiczne wykresy gasnącego powoli młodego życia. Skończy się jeszcze tu, na tym pięknym stoku górskim, lub zasilone chwilowo odmą, zastrzykami, górskim powietrzem i wspaniałym odżywianiem zgaśnie u siebie w domu w warunkach przeważnie dalekich od tutejszego ideału, gdy przyjdzie stąd odejść, by dać miejsce następnym?

— Jaki szalony procent tej młodzieży, skazanej na zagładę, a tak potrzebnej, w opustoszałym z milionów kraju, dało by się uratować, gdyby niebezpieczeństwo dojrzały w czas przychodnie przeciwgruźlicze, racjonalne badania w szkołach, lub uświadomieni należycie rodzice!

Medycyna amerykańska znalazła już środek leczący gruźlicę płuc. Jest nią streptomycina, lek, którego rozpowszechnienie przywracać będzie zdrowie dziesiątkom tysięcy gruźlików, skazanych dziś na zagładę. Streptomycina jest jednak w tej chwili środkiem bardzo kosztownym. Gram jej kosztuje około 7 dolarów, na przeprowadzenie kuracji trzeba 300 gramów. Jedno z dzieci w sanatorium, mające dalszą rodzinę w Ameryce, ma wkrótce otrzymać ten zbawienny środek. Będzie to pierwsze praktyczne doświadczenie na terenie sanatorium z tym tak rozreklamowanym przez medycynę USA lekiem.

Kwestia obniżenia kosztów produkcji streptomycyny, jeśli rzeczywiście jest ona tak skutecznym środkiem, jest zapewne kwestią przyszłości, może nawet stosunkowo niedalekiej. Tak było przecież i z penicyliną, na której w początkowej fazie produkcji wzbogacić się musieli jej producenci. Słabą jest jednak to wszystko pociechą dla tych, którzy dziś muszą umierać.

Polonia amerykańska niejednokrotnie dawała wyraz swej miłości do dalekiej, często nieznanej Ojczyzny. Daje go i obecnie, przekazując Polsce, co jakiś czas szereg darów. Czy nie należało by dziś, rezygnując z rzeczy, które produkować możemy już w kraju, bez których wreszcie możemy się obejść, wszcząć akcję pomocy dla ratowania polskich dzieci gruźliczych i zdobyć pewną ilość streptomyciny?

Pytanie to nasuwa nieodparcie kilkugodzinny pobyt wśród pacjentów dziecięcego sanatorium gruźliczego w Istebnej. Realizacja jego leży już w kompetencji czynników Służby Zdrowia.

H. Markiewiczowa

Ogólnopolski zjazd geografów

w Szczecinie

Szczecin (PAP). Dnia 28 bm. rozpoczął w Szczecinie obrady ogólnopolski zjazd geografów z udziałem prezesa Towarzystwa Geograficznego prof. Srokowskiego, dyrektora Wojskowego Instytutu Geograficznego, płk. Naumienko, dyr. Urzędu Pomiarów Kraju ob. Piątkowskiego, wielu profesorów wyższych uczelni polskich oraz licznego grona nauczycieli geografii szkół średnich.

Przedstawicieli władz oraz uczestników zjazdu powitał prezes szczecińskiego Towarzystwa Geograficznego, prof. Brinken, powierzając następnie przewodnictwo obrad prof. Srokowskiemu. Z kolei prezydent miasta, inż. Zaremba w krótkim przemówieniu scharakteryzował znaczenie zjazdu geografów w Szczecinie, a kurator Okręgu Szkolnego Klimaszewski, omówił stosunek szkolnictwa do zagadnień zakreślonych w planie obrad. Z kolei płk. Naumienko podkreślił wkład pracy topografów, którzy przygotowują materiały do opracowania szczegółowych map ziem polskich na zachodzie. Po nim zabierali głos: prof. Srokowski, kreśląc rolę i zadania Towarzystwa Geograficznego oraz wicewojewoda szczeciński, ob. Kaniewski, przedstawiając stan zaludnienia woj. szczecińskiego, z uwzględnieniem struktury rolnej Pomorza Zachodniego.

Z kolei wygłoszone zostały referaty o morfologii regionu Szczecina, o przyszłości gospodarczej miasta, o znaczeniu portu szczecińskiego dla zaplecza oraz o odbudowie regionu szczecińskiego. W godzinach poobiednich geografowie udali się na zwiedzenie portu, starego miasta i zabytków historycznych. W dniu 29 maja geografowie dokonali lustracji dyluwialnych wzgórz i wybrzeża Bałtyku w rejonie Świnoujścia.

KAMIENIE ŻOŁCIOWE choroby wątroby, żołądka i kiszek, chroniczne zaparcie, artretyzm, złą przemianę materii zwalczają Zioła „CHOLEKINAZA" H. NIEMOJEWSKIEGO Sprzed. w apt. i skł. apt. Labor. Fizjol. - Chem „CHOLEKINAZA" WARSZAWA Mokotowska 59. 2473

Ciekawe cyfry

Praca Poczty Śląskiej

Katowice. Poczta jest jednym z najbardziej czułych mierników prężności gospodarczej swego środowiska. Jak wynika z kwartalnego sprawozdania Dyr. Poczt i Telegrafu w Katowicach, praca pi. poczt. na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego wykazuje stałe tendencje rozwojowe, a nawet wyjątkowo ciężkie warunki tegorocznej zimy nie przeszkodziły wzrostowi obrotów.

Katowicki Okręg Pocztowy w odniesieniu do pozostałych okręgów w kraju jako pierwszy wkracza na drogę dochodowości i wykazuje w poszczególnych miesiącach najwyższy procent pokrycia swych wydatków.

W okresie sprawozdawczym za pierwszy kwartał br. Okręg Katowicki, obejmujący teren całego województwa śląsko-dąbrowskiego oraz miasto i powiat Częstochowę, liczy 403 placówek pocztowych bliski jest osiągnięcia swego stanu posiadania sprzed wojny. Najsilniejszy wzrost wykazują podstawowe usługi poczty, a więc pozycje, tyczące się obrotu przesyłek listowych. W dziale tym widnieje cyfra 49 milionów, która o 9% zostawia za sobą sumę z kwartału poprzedniego, a rekordowo bije sumę z tego samego okresu roku ubiegłego, górując nad nią różnicą 14%.

Szczególnie cennym zjawiskiem, świadczącym o wzroście zainteresowań kulturalnych naszego społeczeństwa, jest stała tendencja zwyżkowa, jeśli chodzi o ruch czasopism. Dzienników i periodyków nadano w ostatnim kwartale ponad 3 miliony. Zwyżka w stosunku do minionego kwartału wynosi więc 20%. Na przestrzeni roku wzrost czasopism nadanych wynosi 160% a nadesłanych 109%.

Ruch paczkowy wzmógł się o 7%, w odstępie zaś rocznym o 59%.

W obrotach pieniężnych nadano przekazami kwotę 584 milionów złotych, o 13% więcej niż w kwartale ubiegłym, a 274% więcej niż w tym samym kwartale roku zeszłego. Kwoty nadesłane utrzymują się w przybliżeniu w tych samych granicach.

Równie wzrost obrotów pieniężnych obserwować można w dziale P.K.P. Ilość dokonanych wpłat zwiększa się w kwartale sprawozdawczym o 30%, sumy zaś wpłacone, wynoszą 2.3 miliarda, wyższe są o 4%. W rocznej perspektywie te same pozycje wykazują zwyżkę 227 i 550%. Wypłaty zwyżkują również, lecz na ogół obracają się w kwotach znacznie skromniejszych, a okoliczność, iż przekraczają one 1 miliard złotych — jest zjawiskiem gospodarczo bardzo pomyślnym.

W dziale urządzeń telekomunikacyjnych z końcem marca br. Dyr. Katowicka posiada 25.627 głównych stacyj telefonicznych a przyrost ich w terminie rocznym wyraża się cyfrą 37%. Ponadto posiada 15.675 dodatkowych aparatów telefonicznych.

Ilość przeprowadzonych rozmów telefonicznych, przekroczyła 33.330.000 pozycyj — zwiększyła się o 9%, w stosunku zaś rocznym o 114%.

Ruch telegraficzny wykazuje w sumie 393 tys. telegramów, zwyżka roczna wynosi 20%.

Ogólne wpływy z ruchu pocztowego, dochodzące w pierwszym kwartale 1947 r. do wysokości 269 milionów złotych przerastają wpływy sprzed roku o 250%, czysty zaś dochód wynoszący 135.783 tys. złotych — pięciokrotnie jest wyższy od zyssku zeszłorocznego.

Należy także nadmienić, że najczulszy, lecz i najbardziej dochodowy dział służby pocztowej — telekomunikacja — wymaga dopływu aparatów i urządzeń telekomunikacyjnych z zagranicy oraz poważnych sum inwestycyjnych.

Ostatni z uczniów Matejki osiadł w Swidnicy

Sędziwy artysta boryka się z trudnościami

Świdnica. (st) Świat artystyczny z zainteresowaniem przyjmie zapewne wiadomość, że w Świdnicy osiadł ostatnio, jako repatriant z Wilna, jedyny żyjący jeszcze uczeń Matejki, 80-letni już malarz Tadeusz Gadomski.

Uczeń Matejki w początkach swej kariery artystycznej prowadził u swego mistrza pracownię po Styce. Z kolei studiował przez dłuższy czas w Monachium.

Specjalnością ucznia Matejki były obrazy o treści religijnej. Najwartościowszym jego dziełem jest monumentalny tryptyk w kościele Jezuitów w Wilnie, przedstawiający Zwiastowanie, Ukrzyżowanie i Wniebowzięcie. Poza tym wykonał on szereg polichromii kościołów wileńskich i innych w Polsce.

Sędziwy artysta boryka się obecnie z dużymi trudnościami finansowymi. Żyje on w ciężkich warunkach materialnych, otrzymując zaledwie 400 zł miesięcznie emerytury ze Skarbu Państwa. Zasłużonemu nestorowi malarstwa polskiego czyni się na każdym kroku trudności, chcąc mu najwyraźniej obrzydzić resztki życia. I tak np. miejscowy **Urząd Likwidacyjny za urządzenie mieszkania (meble poniemieckie) kazał zapłacić artyście, przyjmując mnożnik dla wolnych zawodów, aż 36 tys. zł.!** Należy zaznaczyć, że żona Gadomskiego pracuje jako nauczycielka, lecz mieszkanie zapisane jest na nazwisko artysty, więc zastosowano wobec niego najwyższą stawkę. Na spłacenie należności za meble, artysta musiałby czekać przy skromnej emeryturze aż 7 lat.

Ostatnio twórczością ucznia Matejki zainteresowało się kilku miłośników sztuki, którzy zorganizowali skromną wystawę jego prac w jednej z cukierni świdnickich. Wystawa cieszy się dużym powodzeniem. Miejscowe władze miejskie winny zainteresować się bliżej seniorem sztuki polskiej, przejmując na siebie zorganizowanie wystawy na większą skalę i w odpowiedniejszym miejscu, by przynajmniej częściowo umożliwić poprawę bytu artyście.

Jak się dowiadujemy, uczeń Matejki otrzymał zamówienie na wykonanie kilku obrazów treści religijnej. M. in. Związek Kupców w Świdnicy zamówił u niego obraz, przedstawiający Św. Rodzinę, dla kościoła parafialnego w Świdnicy.

Na tle zemsty osobistej

Śmiertelne strzały na ulicy

WAŁBRZYCH. Ulica Niepodległości w Białym Kamieniu była wczorajszej nocy widownią ohydnej zbrodni, ofiarą której padł właściciel kiosku ulicznego, 38-letni Bencjan Sznejwajs (Niepodległości 15).

O godz. 23, po zamknięciu kiosku, Sznejwajs w towarzystwie swojego kuzyna powracał do domu. Gdy obaj znaleźli się przed domem, zostali znienacka napadnięci przez dwóch osobników, którzy oślepili ich latarkami elektrycznymi, a następnie oddali dwa strzały. Obie kule trafiły Sznejwajsa, który padł trupem na miejscu. Kuzyn jego zdołał zbiec. Sprawcy po dokonaniu zbrodni zniknęli w ciemnościach nocnych.

Należy zaznaczyć, że Sznejwajs przed niedawnym czasem zwolniony został dopiero z wojska. Brał udział w całej kampanii przeciwko Niemcom i za waleczność był odznaczony. Mord dokonany został prawdopodobnie na tle zemsty osobistej, mordercy bowiem nie zrabowali nic swej ofierze, jakkolwiek musieli wiedzieć, że Sznejwajs posiada przy sobie gotówkę.

W wyniku dochodzeń ujęty został jeden z domniemanych sprawców. Nazwisko jego trzymane jest w tajemnicy, ze względu na dobro toczącego się dochodzenia.

Pożar w hucie szkła

PIEŃSK. (jr) Przed kilku dniami wybuchł pożar w Hucie Szkła w Pieńsku, w wyniku którego spalił się oddział huty. W akcji ratunkowej wzięła udział straż pożarna ze Zgorzelca i Leopoldowa oraz miejscowi robotnicy huty.

Pożar został spowodowany niedbalstwem kierownika huty i nadzorujących robotników, którzy nie zabezpieczyli szpar w kominie, którymi przedostawał się płomień.

Wartość spalonego oddziału huty wynosi ok. 4 miliony złotych przedwojennej wartości

Oficjalne wyjaśnienie

Węgiel nie podrożeje

Warszawa. (PAP.) Komisja Centralna Związków Zawodowych w trosce o zaopatrzenie świata pracy w tani węgiel interweniowała, aby podwyżka taryfy kolejowej z dnia 1 kwietnia r. b. nie miała wpływu na cenę węgla dla świata pracy.

W wyniku tych starań Ministerstwo Przemysłu i Handlu poleciło Centrali Zbytu Przemysłu Węglowego sprzedawać węgiel przeznaczony na zaspokojenie przydziałów kartkowych po cenie z przed 1 kwietnia b. r.

Pomimo podwyżki taryfy kolejowej Ministerstwo Aprowizacji wydało rozporządzenie zakazujące podniesienia detalicznych cen węgla, tak że w detalu obowiązują również ceny sprzed 1 kwietnia b. r.

Kupcy nie mogą podnieść ceny detalicznej węgla, gdyż poprzednia marża zarobkowa, nawet przy podwyższonej taryfie komunikacyjnej zapewnia godziwy zysk.

Wobec powyższego KCZZ poleca wszystkim Związkom Zawodowym przeprowadzenie energicznej kontroli handlu węglem, dopilnowanie sprzedaży po cenach dawnych oraz niedopuszczenie do spekulacyjnej zwyżki cen.

Papiery wartościowe

w bankach amerykańskich

Warszawa. (PAP). Narodowy Bank Polski podaje do wiadomości, że na podstawie umowy między Rządem Polskim a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Polska została zaliczona do krajów objętych amerykańskim zezwoleniem generalnym.

W myśl tego zezwolenia zablokowane uprzednio pozostałości na rachunkach obywateli i firm polskich w bankach amerykańskich mogą być zwolnione o ile Narodowy Bank Polski, upoważniony do tej czynności przez Ministerstwo Skarbu, w każdym poszczególnym wypadku skonstatuje i potwierdzi, że żaden obcy kraj (dawniej nieprzyjacielski) nie był i nie jest zainteresowany w danej sumie majątkowej. Analogiczne przepisy odnoszą się do papierów wartościowych zdeponowanych w bankach amerykańskich na imię obywateli polskich, jak również do wszelkiego majątku innego rodzaju, stanowiącego własność obywateli i firm polskich, znajdujących się na terytorium Stanów Zjednoczonych A. P. i zablokowanego na podstawie odnośnych zarządzeń Rządu Stanów Zjednoczonych.

Polskie osoby fizyczne i prawne, pragnące w myśl powyższego postanowienia poczynić starania o odblokowanie swych aktywów w Stanach Zjednoczonych, winny do dnia 31 grudnia 1947 skierować do Wydziału Zagranicznego Narodowego Banku Polskiego (Warszawa, ul. Fredry 6) pisemne wnioski, w których należy:

1) podać nazwę banku amerykańskiego lub banków amerykańskich, w których dany r-k lub depozyt się znajduje, 2) wymienić kwotę salda na r-ku lub sumę i rodzaj papierów złożonych do depozytu w tych bankach, 3) oświadczyć, czy i od jakiego czasu wnioskodawca jest wyłącznym właścicielem danego r-ku lub depozytu lub wymienić osoby zainteresowane w danej pretensji.

Dzień 31 grudnia jest terminem ostatecznym dla składania wniosków w sprawie zwolnienia kapitałów.

W interesie posiadaczy leży jak najspieszniejsze składanie tych wniosków.

Zabił swego wuja

sztyliskiem od siekiery

Wałbrzych. Mieszkańcy Wałbrzycha wstrząśnięci zostali wiadomością o potwornym morderstwie, dokonanym na osobie przybyłego z Francji górnika, 45-letniego Karola Semli.

Semla wraz ze swą 36-letnią żoną Genowefą oraz pięciorgiem dzieci przybył do Wałbrzycha w połowie ub. roku. **Zachowanie jego żony wywołało liczne, niezbyt sympatyczne komentarze wśród sąsiadów,** żądna bowiem przygód niewiasta utrzymywała bliższe stosunki z niejednym mężczyzną. Gdy do Semlów przyjechał w odwiedziny nieślubny syn siostry Karola Semli, 25-letni Józef Semla, **żona górnika usidliła młodego człowieka, nie zważając na to, że na terenie Polski centralnej posiada on żonę i dwoje dzieci.**

Semlowa zapragnęła pozbyć się niewygodnego dla niej męża i do wykonania swego zbrodniczego planu nakłoniła kochanka. **Pierwszy zamach na życie Karola Semli nie doszedł do skutku,** gdyż w czasie zamierzonego morderstwa na miejscu mającej nastąpić zbrodni zjawili się znajomi Semlów. Dzieci górnika zostały przez swoją zbrodniczą matkę specjalnie wyprawione tego dnia do kina. Podobnie postąpiła Semlowa z dziećmi w dniu 31. marca, który wybrany został przez zbrodniczą parę jako ostateczny termin zgładzenia Karola Semli. W dniu tym występna żona urządziła libację, w czasie której podżegany bezustannie **siostrzeniec wywołał swego wuja na podwórze domu i zabił go styliskiem od siekiery.**

Zaalarmowana nazajutrz Milicja wszczęła dochodzenia i niebawem ujęła sprawcę zbrodni. Na spodniach Józefa Semli znajdowały się ślady krwi. Bestialski morderca przyznał się do winy, podając, że do dokonania mordu namówiła go żona zabitego. Później jednak, nakłoniony przez kochankę, cofnął swe pierwotne zeznania, dowodząc, iż żona Semli nic ma nic wspólnego z zabójstwem. Twierdzeniu temu zadały jednak kłam wyniki przeprowadzonego dochodzenia. Na tej podstawie sporządzony został akt oskarżenia i w dniu 29. bm. Józef Semla oraz jego kochanka zasiedli na ławie oskarżonych.

Wyrokiem sądu Semlowa skazana została na 12 lat więzienia, a jej zbrodniczy kochanek Józef Semla na 8 lat więzienia. Od wyroku tego prokurator zgłosił apelację. (A)

Pracownicy wiejscy obradują

Kłodzko. W gmachu ratusza odbyło się walne zebranie członków Związku Zawodowego Pracowników Miejskich w Kłodzku, w którym wzięło udział 247 osób. Po omówieniu spraw organizacyjnych poruszono bardzo ważną dla ogółu pracowników sprawę zawarcia umowy zbiorowej i podwyżki zarobków.

Jednocześnie uchwalono złożyć jednorazową ofiarę na powodzian w wysokości 1 proc. od poborów za czerwiec br. Nowy zarząd wybrano w następującym składzie: A. Ruszar, St. Lorek, M. Skrawa, A. Skóra, A. Wroński, B. Łoziński, E. Hamanowski, Z. Kalinowski, L. Dudzik i M. Kikiewcz.

Komsja rewizyjna: J. Stelmach, J. Kozica i inż. St. Mach. (p)

Aresztowanie renegatów w Polanicy-Zdroju

Kłodzko. W ręce władz bezpieczeństwa wpadł sługus hitlerowski, niejaki Ludwik Terlecki z Tarnopola, znany z okresu okupacji niemieckiej, jako wielki prześladowca żywiołu polskiego na terenach wschodnich. Terlecki podał się za Ukraińca i przyjął obywatelstwo niemieckie. Zachowaniem się swoim wywoływał odrazę wśród Polaków. W klapie marynarki nosił on godło ukraińskie „Tryzub" i robił bardzo często obławy na młodych robotników polskich, których kierował do robót przymusowych, przy kopaniu okopów i rowów strzeleckich.

Terlecki bezkarnie przyjechał na Ziemie Odzyskane, by uniknąć odpowiedzialności za popełnione przestępstwa. W Polanicy Zdroju powierzono mu kierownictwo Miejskich Zakładów Użyteczności Publicznej. Terleckiego rozpoznał jeden z repatriantów tarnopolskich, Zygmunt Wierzbicki, który przyjechał do Polanicy Zdroju za pracą.

Terleckiego osadzono w więzieniu.

W podobnych okolicznościach aresztowano inż. Tadeusza Korczak-Newelskiego, zam. w Karolewie koło Kudowy Zdroju.

W 1943 r. w Czortkowie zgłosił swą przynależność do narodu niemieckiego i wymuszał pod groźbą prześladowań sumy pieniężne od obywateli polskich. Newelskiego przekazano do przymusowego obozu pracy w Jaworznie. (p)

ADRESY REDAKCJI I ADMINISTRACJI

JELENIA GÓRA — ul. Kolejowa 18, telefon 21-00;

WAŁBRZYCH — ul. Stalina 3, obok placu Grunwaldzkiego, telefon 18-82

KŁODZKO — ul. Wojska Polskiego nr 22, telefon 27-62.

WROCŁAW — ul. Kościuszki 49, telefon 29-13.

BYTOM — pl. Stalina 19, tel. 24-18.

GLIWICE — ul. Zwycięstwa 31, telefon 44-13.

SOSNOWIEC — ulica 3 Maja 13, telefon 67-479.

CZĘSTOCHOWA — Al. Najświętszej Marii Panny 35, tel. 21-67.

BIELSKO — 3 Maja 7, telefon 24-35.

KATOWICE — ulica 3 Maja 12.

Przykładna kara dla zdrajcy

Kłodzko. Sąd Okręgowy w Kłodzku rozpatrywał sprawę Alfreda Neumana z Kamieńca, oskarżonego o odstąpienie od narodowości polskiej i znęcania się nad więźniami polskimi, rosyjskimi i częściowo włoskim w przymusowym obozie pracy w Ząbkowicach na Dolnym Śląsku.

Neuman miał 300 jeńców pod sobą i obchodził się z nimi w nieludzki sposób; bił ich i kopał, a przy tym robił doniesienia przed Niemcami. Ponieważ był jednocześnie członkiem SA, gdyż nosił mundur partyjny. Sąd skazał zdrajcę na 8 lat więzienia, utratę praw obywatelskich i pozbawienie go mienia na rzecz skarbu państwa. (p)

Wiadomości sportowe

Osemka bokserów Sztokholmu

walczy w niedzielę w Warszawie

WARSZAWA. Niedzielny mecz pięściarski Sztokholm — Warszawa zapowiada się jako piękna i interesująca impreza sportowa. Pięściarze szwedzcy, których skład już jest znany, przylatują samolotem w sobotę do Warszawy. Barw Sztokholmu bronić będą następujący zawodnicy:

W wadze muszej: Ingmar Burfstroem. Jest to dwukrotny reprezentant Szwecji, który wygrał 2 walki w meczach przeciwko Danii. Ma on opinię jednego z najlepszych zawodników całej reprezentacji. W wadze koguciej: Ake Gabrielson. Jest to pięściarz wysokiej klasy, atakujący przeważnie z doskoków (podobnie jak nasz Sobkowiak), ładnie kontrujący i wcale nie gorszy od Ahlina. W wadze piórkowej wystąpi Jean Berglund — wielokrotny reprezentant Szwecji, mistrz juniorów. W wadze lekkiej walczy Sven Karlsson — reprezentant Szwecji, który dotychczas w spotkaniach międzypaństwowych nie przegrał żadnej walki. M. in. miał on ostatnio walkę z obecnym mistrzem Europy w wadze piórkowej, swym współrodakiem Kreugerem. W wadze półśredniej — reprezentuje Szwecję Lindquist. Pięściarz ten odznacza się silnym ciosem i jest typem „puncherа". W średniej — Olle Haglund, który będzie bardzo groźnym przeciwnikiem dla Kolczyńskiego. W półciężkiej wystąpi Sunne Olsson, dwukrotny reprezentant Szwecji, mający w swej karierze trzy zwycięstwa nad Holendrem Quintemeyerem, obecnym mistrzem Europy oraz w wadze ciężkiej Bengl Modigh, uważany za dużo lepszego pięściarza od „Czerwonego węża" — Sundina. Modigh walczył w reprezentacji przeciwko Danii, wygrywając swoją walkę.

Reprezentantów Sztokholmu w wagach: półśredniej, średniej i półciężkiej trenuje osobiście słynny pięściarz zawodowy — mistrz Szwecji — Olle Tandberg. Zawodnicy ci przyswoili sobie jego styl walki i są wybitnymi „puncherami".

Razem z pięściarzami przybywa kierownik drużyny, znany już w Polsce dr Rudolf Ullmark i sędzia punktowy — Goesta Sandberg. Sekundantem drużyny będzie Svenson.

Piłkarze francuscy remisują w Łodzi

Łódź. Po porażce w Warszawie w stosunku 2:8 reprezentacja Zw. Zaw. Francji przybyła do Łodzi, gdzie rozegrała mecz z reprezentacją Zw. Zaw. Włókniarzy.

Gra stała na słabym poziomie, była prowadzona b. chaotycznie i zakończyła się wynikiem remisowym 1:1 (0:1)

Nie porażka a remis tenisistów Krakowa

Mor. Ostrawa. Rozegrany tu dwudniowy mecz tenisowy pomiędzy reprezentacjami Mor. Ostrawy i Krakowa zakończył się wynikiem remisowym 6:6. Po pierwszym dniu zawodów Mor. Ostrawa prowadziła w stosunku 6:2. W drugim dniu Kraków wygrał wszystkie gry.

Wyniki drugiego dnia zawodów były następujące:

Kołczowa, Chytrowski — Spruslowa Dworacek 5:7 6:2, 7:5; Glejnilszyn, Ks. Tłoczyński — Dworacek, Elbl 6:1, 6:3; Kołcz — Jurecka 3:6, 9:7, 6:0; Chytrowski — Elbl 6:4, 6:2.

Pod włos...

Nowy rekord

Przed wojną rekordomania była na całym świecie bardzo rozpowszechniona. Ludzie na ogół mieli dużo wolnego czasu i wobec tego poświęcali go chętnie na zdobywanie wszelkiego rodzaju rekordów, począwszy od rekordu wytrzymałości tańczenia na jednej nodze, a skończywszy na rekordzie plucia na odległość.

Po wojnie warunki się zmieniły i rekordomania niemal zupełnie znikła. No, ale ponieważ nic w naturze nie ginie, i ponieważ wszystko się normalizuje, więc też z satysfakcją notujemy, że i u nas sprawa zdobywania rekordów zaczyna znowu być aktualna.

I tak np. onegdaj został pobity przez naszą Pocztę rekord światowy w dziedzinie usprawniania treści telegramów. Mianowicie do Wrocławia nadszedł z Tuchowa następujący telegram:

„LP 429 Tuhow 71 12 21/5 1050
Zmudzki — Kaczkowskiego 50 Wrocław
Przyjde po Swetach Forse dzis Wyslam
Zmudzka."

Otóż usprawnienie treści telegraficznej polega tutaj na tym:

1. Poco pisać nazwę miejscowości „Tuchów", kiedy daleko prościej jest napisać Tuhow"? Litera „c" jest tam zupełnie zbyteczna i zabiera zbyt dużo miejsca.

2. Adresat nazywa się Żmudziński. Poco właściwie jednak on tak się nazywa? Grubo lepiej byłoby dla niego, gdyby się nazywał „Zmudzki". I krócej to brzmi i łatwiej się pisze. Dlatego też Poczta uznała za stosowne, by Żmudzińskiego wyrzucić, a na jego miejsce wstawić Zmudzkiego.

3. Ulica, przy której adresat we Wrocławiu mieszka, nazywa się ulica Klęczkowska. Bardzo niemądra jest to nazwa, i każdy przyzna, że daleko lepiej brzmi tutaj ulica „Kaczkowskiego". Z tego też względu Poczta postanowiła ulicę Klęczkowską zastąpić ulicą Kaczkowskiego, co też i uskuteczniła.

4. A propos słowa „przyjde". W tekście pierwotnym było „przyjadę", ponieważ jednak obecnie mamy bardzo ładną pogodę, a ruch turystyczny coraz bardziej się wzmaga, więc Poczta zadecydowała, że daleko lepiej będzie dla kogoś, aby ten ktoś z Tuchowa (koło Tarnowa) szedł do Wrocławia piechotą, a nie, żeby tam jechał. I zdrowiej to i przyjemniej, a poza tym nigdy tak dobrze nie poznaje się kraju ojczystego, jak w czasie pieszych wędrówek.

5. Dotyczy słowa „Po Swetach". Jest to starosłowiańskie określenie, oznaczające nasze dzisiejsze wyrażenie „Po świętach". Z uwagi na nasz obecny powrót na prasłowiańskie ziemie na zachodzie, używanie w telegramach takiej starosłowiańszczyzny jest nie tylko wskazane, ale nawet i konieczne.

6. Dotyczy słowa „Wyslam". Jest to nowy czasownik, którego odmiana brzmi tak: „Wyslam, wyslasz, wysla, wyslamy, wyslacie, wyslają". Zastępuje on tutaj staromodny czasownik „wysyłam".

7. Dotyczy nazwiska „Zmudzka". Te same uwagi, co ad 2).

Wszystko więc byłoby w porządku i rekord Poczty możemy uznać za osiągnięty.

Jedynej tylko co do punktu 6, czyli co do czasownika „wyslam", mamy pewne obawy jeśli chodzi o jego dalsze stosowanie w przyszłości przez Pocztę. Bo nuż kiedy któryś telegrafista się pomyli i zmieni w nim jedną literę...?

Co wtedy...? I jak to wyjdzie w połączeniu z forsą...?

Aż strach pomyśleć!

Niejaki X.

*

P. S. W związku z onegdajszym felietonem p. t. „W obronie Dziedzic", wyjaśniamy, że chodziło w nim nie o pismo „Express Ilustrowany", lecz warszawski „Express Wieczorny". N. X.

*

P. S. Firma Fabryka Chemiczna Józef Dąbrowski w Katowicach, odpowiadając na apel w sprawie przyjścia z pomocą sierotom, przebywających w zakładach, podległych Wojewódzkiemu Komitetowi Opieki Społecznej, przeznaczyła na Dom Dziecka w Bierawie stałą dotację miesięczną w wysokości 5.000 zł. Za ten obywatelski i szlachetny czyn należy się powyższej Firmie jak najżywsze uznanie.

Szkoła Powszechna w Baranowicach składa serdeczne podziękowanie Zjednoczeniu Przemysłu Metali Nieżelaznych w Katowicach za objęcie patronatu nad szkołą i za pierwszą dotację patronatową w wysokości 5.000 zł.

Szkoła Powszechna nr 2 w Brzezince dziękuje serdecznie Społecznemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu w Katowicach za objęcie patronatu nad szkołą i za stałą dotację miesięczną w wysokości 3.000 zł. N. X.

J. Prorok — „Pokolenie Zbójników"

Pokazywał jej szczegóły. Obchodzili małą kapliczkę dookoła. Spojenia kamieni, gdzie niedawno temu były wielkie szpary, zalepione były świeżą gliną. Bronek uderzył pięścią kilka razy po kamieniach.

— Trzyma silnie — stwierdził.

— O popatrz! — krzyknęła do niego Jagniesia. — Z tej strony jest nowe podmurowanie.

Pochyła szkarpa wznosiła się z ziemi na wysokość pół metra po tej stronie, po której kapliczka miała podmyty fundament i chyliła się ku ziemi.

— Szykownie to zrobione — przyznał Bronek. — Musiał ktoś głęboko podkopać. Teraz się nie zwali.

Obejrzeli jeszcze raz uważnie kapliczkę, zdziwieni jej tajemniczym odnowieniem i powoli oddalali się w kierunku domu Jagniesi. Chociaż Jagniesia była dla Bronka bardzo uprzejma, ten poznał, że kobietę nurtuje jakiś niepokój. Podkrążone oczy wskazywały, że nie sypia po nocach. Oglądała się często niespokojnie poza siebie, jakby obawiając się, że ktoś za nią idzie. Zaczynała czasami jakieś zdanie i urywała je w połowie, nie mogąc sobie potem żadną miarą przypomnieć, co chciała powiedzieć.

— Cóż ci to tak Jagnieś, dolega? — zapytał troskliwie Bronek.

— Jasiek mi coraz bardziej choruje — odpowiedziała pochylając, jakby od smutku głowę.

— Teraz ja ci muszę powiedzieć, żeś głupia — tłumaczył Bronek. — No i co że choruje, chociażby nawet umarł. Będziesz miała spokój od tego sietnioka.

— Zdaje ci się — odpowiedziała po namyśle Jagniesia. — Zawsze ot przecież brat i żal człowiekowi swojej krwi. W robocie też była z niego wyręka.

Weszli do izby. Krzątała się tu koło garnków Hanka. Mały Jędrek siedział w kącie i wycinał sobie nożyczkami z papieru przeróżne figury. Najulubieńszym jego zajęciem było stawianie papierowych koni. A szło to szybko i sprawnie. Kawałeczek prostokątnego, sztywnego papieru nacinał dwa razy po obu dłuższych końcach, w kierunku długości prostokąta. W ten sposób prostokąt kończył się po obu końcach trzema równoległymi paskami. Teraz sprawa postawienia konia nie odgrywała już trudnej roli. Boczne paski zaginało się wszystkie w jedną stronę — to były nogi. Środkowy pasek z jednego końca podginało się w przeciwną stronę — i głowa konia gotowa. A środkowy pasek z drugiej strony pozostawał nietknięty, bo koń w pojęciach Jędrka miał ogon podniesiony. Stał taki papierowy koń nie źle. Czasami Jędrek zaginał mu na końcu ogon ku ziemi, albo w tym samym kierunku zaginał wystającą głowę, by uzyskać coś na kształt pyska końskiego. Wtedy

„A ty się mi, mój Franuś, nie zalecaj!
A ty się mi, mój Franuś, nie zalecaj!
— Bo mi cię Pon Jezus, bo mi cię Pon Jezus,
Hej, bo mi cię Pon Jezus nie obiecał!"

Maciej usłyszał pieśniczkę i zrobiło mu się strasznie żal Franka. Oparł się o okno i patrzył za przejeżdżającymi surowym zawziętym wzrokiem. Poczuł się obrażony w swej dumie na Bartłomiejów i Rzodkosza.

— Hej, Kasiu! — krzyknął za nimi. — Byłaby Hela Frankowa, była, kieby było można. No, nie?

Rzodkoszowa, jakby śmignięta batem, wtuliła głowę pomiędzy ramiona, przymknęła powieki i zaczęła drżeć na całym ciele.

Ale w tem z pobliskiej grapy, odległej zaledwie o kilkadziesiąt metrów od drogi, całej przykrytej lasem zabrzmiał młody, pojedyńczy głos męski pieśnią, na tę samą zbójnicką nutę śpiewaną. Silny głos dźwięczał, aż się echo rozchodziło po potokach. Kryła się w nim dzikość, nienawiść, zemsta, jakiś skowyt poniżenia.

„A choćby mi i rzekła: Nie kochom cię,
A choćby mi i rzekła: Nie kochom cię —
Mam ostrą ciupażkę, mam ostrą ciupażkę,
Hej! Mam ostrą ciupażkę, porzezom cię".

Pieśń była widać odpowiedzią. Brzmiała w niej obłąkańcza groźba odwetu. Hela zaczęła w głos płakać. Sobek wytrzeźwiał od razu i i wytrzeszczył głupkowato oczy. Bartłomiej podciął konia i puścił powóz pędem z góry po drodze.

Maciej stojący przy oknie zbladł na ten głos. Ręce mu opadły bezsilnie, oczy zagorzały blaskiem uniesienia.

— Jezus Maryjo! toć to Franek — ryknął i rzucił się ku drzwiom.

Stara chciała mu zastąpić drogę, obawiając się nowej zwady. Ale Maciej śmignął babę w kąt, aż łbem zawadziła o półkę z garnkami i zwaliła nowy skopiec. A potem jak stał, boso, w koszuli, z rozwichrzoną głową puścił się pędem przez pola w kierunku grapy, skąd dolatywał śpiew zbójnicki. Gnał za starym Maciejem pisk żony i dzieci. Ale stary zatracił świadomość siebie.

— Franek, dziecko kochane. Biedny Franek — powtarzał czule, ledwie mogąc dech chwycić od zmęczenia. Pędził po przez żyta i ziemniaczyska, nie zważając na szkody. Poślizgnął się na miedzy i upadł. Ubłocił sobie białe portki i koszulę, ale i to nie miało dla niego w tej chwili żadnego znaczenia.

— Franuś — krzyczał, ile tylko w piersi pary, nie wiedząc, że jego krzyk był tylko słabym szeptem, bo tchu mu nie stało w piersiach od pośpiesznego biegu.

Zapomniał o zwadzie z synem, puścił w niepamięć jego stawianie się do bitki. Niczym było dla niego przeświadczenie, że

BGS BANK GOSPODARSTWA SPOŁDZIELCZEGO
GROMADZI WOLNE ŚRODKI PIENIĘŻNE ŚWIATA PRACY I ZASILA PRZYJAZNYM KREDYTEM GOSPODARKĘ SPÓŁDZIELCZĄ
2083

TARTAK i HEBLARNIA
G. SAPER i SYN
Sosnowiec, ul. Dziewicza nr 18. — Tel. 61-700
Hurtowa i detaliczna
sprzedaż tarcicy
wszelkiego rodzaju własnej produkcji.
Dostawa dla hut, fabryk i kopalń po cenach zniżkowych (PAP) 2489

Kupimy
dwie opony samochodowe o wymiarach 10,5×20, możliwie z dętkami w stanie bardzo dobrym.
Sprzedamy
2 opony nowe „Stomil" 725×24 (36×6)
2 opony w dobrym stanie 775×24 (36×7)
1 oponę w dobrym stanie 900×16 z dętką.
Wiadomość: „Natronag", Kalety, tel. Tarn.. Góry 100 i 101. 2439

ZJEDN. PRZEM. MASZYN ELEKTRYCZNYCH
Fabryka M-8 Materiałów Izolacyjnych
w Gliwicach, ul. Jana Śliwki nr 86
ogłasza
przetarg nieograniczony
a) na wykonanie „Centralnego Ogrzewania" w hali II fabryki,
b) na roboty remontowe budynku mieszkalnego przy ul. Jana Śliwki 12,
c) na roboty remontowe budynku mieszkalnego przy ul. Mikołowskiej nr 29,
d) na roboty remontowe budynku mieszkalnego przy ul. Dzierżona nr 75.
Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach składać należy w Sekretariacie Dyrekcji w Gliwicach do dnia 20. 6. br. do godz. 10.
Bliższych informacji udziela Biuro Techniczne w fabryce ul. Jana Śliwki 86, gdzie również można odebrać podkładki przetargowe wraz z ślepymi kosztorysami.
Wadium wynosi 1 proc. sumy oferowanej, a pokwitowanie o wpłaceniu tegoż do kasy Fabryki Materiałów Izolacyjnych przy ul. Jana Śliwki 86 w Gliwicach, lub o przelewie bankowym na konto nr 198 w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział Gliwice, należy dołączyć do oferty.
Zastrzega się wolny wybór oferenta, unieważnienie częściowe lub całkowite przetargu oraz zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót bez podania i bez prawa jakiegokolwiek roszczenia ze strony oferenta. 2494

NAJSKUTECZNIEJSZY KREM
LEDA
PRZECIWKO PIEGOM

(PAP) 2478

Przetarg nieograniczony
powtórny
Dyrekcja Przedsiębiorstwa „Ericsson" P. A. S. E. pod zarządem państwowym, Warszawa, Al. Stalina nr 47, ogłasza przetarg nieograniczony na rozbudowę Fabryki Urządzeń Sygnałowych w Wełnowcu, a w szczególności na wykonanie poniżej podanych robót:
a) budowa gmachu administracyjno-fabrycznego na posesji przy ul. Królowej Jadwigi nr 8 w Wełnowcu,
b) nadbudowa I piętra nad obecnymi biurami na posesji przy ul. Królowej Jadwigi nr 10 w Wełnowcu.
Ślepe kosztorysy i warunki przetargu otrzymać można w Wydziale Planowania i Inwestycji w godzinach biurowych przy ul. Stalina nr 47 w Warszawie za zwrotem kosztów własnych złotych 200,—.
Oferenci winni złożyć wadium w wysokości 1 procent, a mianowicie kwit depozytowy na wpłatę na rachunek czekowy nr 130 w Oddziale Głównym w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie.
Dowód wpłaty lub inną gwarancję załączyć do oferty.
Oferenci są obowiązani podać termin ukończenia robót.
Oferty w zalakowanych kopertach bez napisów firmowych składać należy w Sekretariacie „Ericsson" P. A. S. E. do dnia 12 czerwca 1947 r. do godziny 13. Bezpośrednio po tym nastąpi komisyjne otwarcie ofert.
Upoważnieni przedstawiciele firm oferujących mogą wziąć udział w otwarciu ofert.
Dyrekcja „Ericsson" P. A. S. E. zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz obowiązku ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań oraz prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu. 2468

Fabryka Aparatów Elektrycznych w Katowicach
przyjmie
pracowników
do biura ofert i planowania
Wydziału pracy i płacy
mistrzów
do działu obróbki mechanicznej i ręcznej
Oferty prosimy składać w Administracji „Dziennika Zachodniego" Katowice pod nr „465". 2486

J. Prorok — „Pokolenie Zbójników"

splamił ród służbą u obcych. Dla niego istniał teraz tylko syn, ukochane dziecko, pierworodny, jego chluba. Cała tęsknota, piekąca starego od długich tygodni, odżyła nagle i paliła ogniem. Zapomniał, że odgrażał się kiedyś, iż go znać nie chce. Puścił w niepamięć surowe swoje wymagania, by go syn przeprosił. Biedny, odtrącony przez Sobka Franek stał się dla starego niezbędną koniecznością życia.

Wpadł w las. Przystanął na chwilę, nie wiedząc, w którym kierunku skierować swe kroki. Serce tłukło się w nim niespokojnie, bo bał się, że dumny chłopak ucieknie i może się jeszcze z rozpaczy obwiesić, albo popełnić jakieś szaleństwo.

— Franûś! — zawołał głośniej.

A w tym zza drzew wysunęła się postać wysoka, rosła. Ojciec rozłożył ręce i chciał go chwycić w objęcia, ale Franek runął do stóp ojcowskich jak długi. Objął je rękami i zaczął całować wśród jęku. Nie zważał, że usta obłociły mu się całe od zabrudzonych stóp starego. Szloch wstrząsał jego ciałem.

Poniżony, odrzucony, złamany, oszalały od walki wewnętrznej buchnął tym serdecznym jękiem bólu i miłości. Jeden tylko ojciec staje oto przed nim w nieszczęściu. Nawet Maryna się zmieniła, tylko ojciec rękę wyciąga. W koszuli, boso z rownianym włosem. On jeden śmiał coś za nim powiedzieć do przejeżdżających.

Maciej chciał Franka podnieść z ziemi, ale słaby był od gonitwy i od wzruszenia, a Franek ciężki jak kłoda wypadł mu przy podnoszeniu z rąk. Więc zwalił się, na niego. Objął go za szyję ryknął grubym bekiem płaczu. A potem zaczął go namiętnie całować po głowie.

Poczuli wtedy obaj wspólny rytm jednej krwi.

30.

Przy rozstajnych drogach, na samym wirchu stała starodawna kapliczka. Nikt z obecnych ludzi nie pamiętał, kiedy i kto ją postawił. Stara była, to pewne, bo pochyliła się w jedną stronę i gazdowie uradzali nieraz nad tym, jakby ją odnowić. Wiadomo przecież, że taka kapliczka chroni od piorunów, największej może klęski dla domostw i ludzi, znajdujących się na wysokich grapach. Ale gazdowie, jak to gazdowie — uradzali i uradzali, lecz żaden z nich nie zabierał się do roboty. Jeden nie miał teraz czasu, a gdy miał chwilę wolną, to jakoś łatwo zapominał o oświadczeniach swoich na „uchwalowaniu". Drugi miał ochotę do roboty, tylko że biedak nie miał konia, żeby zwieść trochę kamieni na poprawę kapliczki. Oglądał się więc, że więksi gazdowie ofiarują się z końmi i zwiozą kamień. Inny znowu wymawiał się, że nie umie murować — gdyby to była ciesielska robota, to on, zawołany cieśla, wystawiłby sam nawet i kościół, a nie kapliczkę.

A kapliczka pochylała się coraz to bardziej ku ziemi. Szczeliny pomiędzy spojonymi gliną kamieniami stawały się po każdym deszczu większe. Tynk i bielenie wewnątrz odpadały w coraz to pokaźniejszych płatach, wiatr przechylał ją coraz to silniej na bok, dziura w daszku pokazywała coraz to szerszy otwór. Parę kamieni spadło już z krawędzi.

— Cóż tak medytujesz? — zapytała Jagniesia Bronka Faflecinego, skoro przechodziła koło kapliczki.

— A no, widzisz, kapliczka się wali — odpowiedział jej i zaśmiał się do niej serdecznie, z lubieżnym jakimś upodobaniem.

— Wielka mi tam rzecz, że się wali. Chłop jesteś, to się zabierz do poprawienia — odpowiedziała mu i wzruszyła niechętnie ramionami, że Bronek taki niedołęga.

— Jak chcesz, to za dwa dni będzie poprawiona — odpowiedział jej ochoczo.

— Cóż ja mam chcieć — odparła mu przezornie, by się jej potem nie naprzykrzał, że dla niej podjął się roboty. — Ty myślisz robić, to ty musisz sam chcieć, a nie ja.

Spojrzeli na kapliczkę. Stała tam figura niewiasty, jakaś dawna, starożytna rzeźba. Kiedyś była pomalowana, ale dziś pokrywała ją pstrokacizna złożona z resztek dawnej farby i z białych miejsc, od których farba odpadła. Figura musiała być ogromnie dawna, sporządzona przez prostego artystę.

Ludzie z głęboką czcią zdejmowali przed kapliczką kapelusze, żegnali się, a czasami to i zjawiały się w drewnianych podstawkach kwiaty, szczególnie w maju. Nie były one we wodzie dlatego więdły szybko, lecz do wody nie można ich było wstawić, bo podstawki były prostymi klockami drzewa z wywierconą dziurką od wierzchu do dna.

— To pewnikiem będzie Matka Boska.

— Głupiś, przecież Matka Boska ma zawsze na rękach Pon Jezuska. To jest święta Elżbieta — zawyrokowała Jagniesia.

— A ty niby skąd to wiesz? — osągnął się Bronek.

— Był tu raz pleban z młodymi wikarymi, długo medytował nad kapliczką. Przechodziłam wtedy drogą i słyszałam, jak mówił, że to jest święta Elżbieta, bo świętej Elżbiecie dzieciątko podskoczyło w żywocie z radości. Dlatego, widzisz, chłopcuś gra na skrzypeczkach.

— Ale patrzno, Jagnieś! Kapliczkę ktoś naprawia — odezwał się Bronek. — Były tu dwa wielkie kamienie, które miesiąc temu zwalił halniak, dziś kamienie są na swoim miejscu, założone gliną, jak się patrzy. Otwór w dachu zabity deseczkami i to porządnie.

I Racibórz stanął do walki

Racibórz. (fg) Z inicjatywy Pow. Rady Zw. Zawodowych odbyło się u nas w sprawie walki ze spekulacją wielkie zebranie z udziałem władz, urzędów, partii politycznych, spółdzielczości i kupiectwa.

Przewodniczący, prezes Zw. Zaw. **Dąbrowski**, zaapelował do kupiectwa i rzemiosła o pomoc w walce ze spekulacją, nadmieniając, że wszystkie sklepy muszą wywieszać cenniki na wszystkie towary, a na wszystkie towary muszą być rachunki. Wykraczający przeciw zarządzeniom będą karani wysokimi grzywnami pieniężnymi, obozami pracy lub zamknięciem sklepu.

W dyskusji zabierali głos przedstawiciele kupiectwa, podkreślając, że normalizacja stosunków gospodarczych jest konieczną.

Przemawiali nadto przedstawiciele partii i spółdzielczości, po czym przewodniczący zreasumował wywody wszystkich mówców i udzielił wyjaśnień dodatkowych.

Wykolejenie lokomotywy

ZĄBKOWICE. (jr) **Na odcinku Srebrna Góra—Ząbkowice wydarzyła się katastrofa kolejowa.**

Katastrofa nastąpiła przez wykolejenie, w wyniku którego zostały wyrzucone na brzeg nasypu parowóz z wagonem pocztowym, trzy dalsze zaś wagony osobowe wraz z wagonem towarowym pozostały na nasypie po wyrzuceniu z torów kolejowych.

???
Czy naród jest zbiorem krewnych
St. Żółtowski
patrz nr 3 mies.
»PROBLEMY«
2472

Zjednoczenie Przemysłu Koksochemicznego
Dolnośląskie Gazociągi Dalekosiężne
„DALGAZ"
Centrala w Wałbrzychu, Kościuszki 1 — Telefon 1600-1603

Ogłoszenie

2453

Zawiadamia się wszystkich naszych Odbiorców, że na podstawie decyzji Departamentu Finansowego Ministerstwa Przemysłu z dnia 14. 5. 1947. Znak: BF/IV/19/12 **wprowadza się z ważnością od dnia 1. maja 1947 r. następującą taryfę opłat za gaz:**

1. Mieszkania prywatne:

Dotychczasowa cena pozostaje bez zmiany tj. za 1 m³ zł 3.— z tym, że najniższa miesięczna norma zużycia gazu wynosi:

a) dla mieszkań 1—2 izbowych 12 m³
3 „ 18 m³
4 „ 24 m³
5 i więcej izbowych 30 m³

b) opłaty stałe za gazomierze:
dla mieszkań 1—2 izbowych . . . . . zł 30.—
3 „ . . . . . zł 50.—
4 „ . . . . . zł 75.—
5 i więcej izbowych . . . zł 100.—

2. Warsztaty, pracownie i przemysł prywatny:

do 100 m³ miesięcznie za każdy m³ . . . . . zł 8.—
każdy następny m³ . . . . . zł 6.—

3. Sklepy, hotele, restauracje, pensjonaty, lokale rozrywkowe:

do 100 m³ miesięcznie za każdy m³ . . . . . zł 10.—
każdy następny m³ . . . . . zł 6.—

Najniższe normy zużycia i opłaty stałe za gazomierze dla poz. 2 i 3 wynoszą:

a) najniższa norma zużycia 30 m³ miesięcznie
b) opłaty stałe za gazomierze:
do 10 m³/ha włącznie miesięcznie . . . . zł 150.—
od 10—25 m³/ha włącznie miesięcznie . . zł 300.—
„ 25—50 m³/ha „ „ . . zł 600.—
ponad 50 m³/ha miesięcznie od . . . . . zł 900.—

4. Instytucje państwowe i samorządowe, budynki wojskowe, szpitale, domy wypoczynkowe, stołówki, przedsięb. państw.

do 1000 m³ miesięcznie za 1 m³ . . . . zł 4.—
od 1001 do 20.000 m³ miesięcznie za 1 m³ . . zł 3.—
ponad 20.000 m³ miesięcznie wg. umowy.

Najniższa norma zużycia — miesięcznie 100 m³.
Opłaty stałe za gazomierze jak dla punkt. 2 i 3.

5. Gaz komprymowany dla napędu pojazdów mechanicznych i użytku domowego.

Przy wartości opałowej średnio 4.000 kcal/m³ za 1 m³ zł 18.—

Konstruktorów maszynowych, rysowników ewent. rysowniczki i techników warsztatowych
poszukuje
Pierwsza Fabryka Lokomotyw
W POLSCE
Tymczasowy Zarząd Państwowy
Chrzanów 2454

Kwas siarkawy SO_2 w butlach, kredę malarską mieloną i glinkę malarską, pokost sztuczny, nitrobenzol, kleje i inne artyk. chemiczne
dostarcza:
»CENTROCHEMIA«
Produkty Techniczno-Chemiczne
Katowice, 3 Maja 33. — Telefon 321-54
2490

Zawiadamiamy, że z dniem 15 czerwca b. r.
SKŁADNICA DENTYSTYCZNA
K. WITKOWSKA i SKA w BYTOMIU
ul. Jagiellońska nr 3, **zostaje przeniesiona na ul. Wrocławską 1, I piętro.** 2481

TECHNICZNA OBSŁUGA ROLNICTWA P. P.
(dawniej P. P. T. i M. R.)
podaje do wiadomości,
że wykonuje we własnych warsztatach wszelkie naprawy traktorów i maszyn rolniczych

Wobec zbliżającej się akcji żniwnej i przewidywanego nawału prac, wszyscy posiadacze traktorów i maszyn rolniczych winni jak najszybciej oddać uszkodzony sprzęt rolniczy do remontu w najbliższych warsztatach T. O. R. (PAP) 2479

DUCH MEDIUM!
Tylko fenomenalny psychografol., darem jasnowidz. wyjaśnia wszelkie kwestie życiowe, sprawy zaginionych, miłosne, rady, ostrzeżenia! Przesłać datę urodzenia, pytania. Setki podziękowań. **KRAKÓW, skrytka 698.** 2471

Państw. Szkoła Samochodowa

Katowice, ul. Jagiellońska 23, gmach Wydz. Motoryzacji Urzędu Wojew., pokój 147, godz. 8—15. Szkolenie kierowców szybko, tanio. Nowy 6-tygodniowy kurs 1 czerwca. Nauka rano lub wieczorem. Zniżki kolejowe. Po egzaminie Wydział Motoryzacji wydaje prawa jazdy. Ilość zapisów ograniczona. 2292

Gdańska Dyrekcja Odbudowy, Sopot, ul. 3-go Maja 34 — ogłasza następujące

przetargi nieograniczone

na wykonanie robót stolarskich:
1. w budynku „B" Gdańsk 1946/47 z terminem wykonania 2 miesiące
2. w budynku „D" Gdańsk 1946/47 z terminem wykonania 2 miesiące.

Oferty należy składać w kancelarii GDO, pokój nr 11 na przetargi w punkcie 1 i 2 (oddzielnie) do dnia 23 czerwca 1947 r. godz. 10; otwarcie ofert tegoż dnia o godz. 10.15.

Bliższych informacji udzieli Oddział Umów i Zleceń GDO, pokój nr 22, między godz. 9—12, gdzie też mogą oferenci otrzymać za zwrotem kosztów warunki obowiązujące oferentów, ślepe kosztorysy, wzór oferty, wzór umowy, warunki ogólne i szczegółowe (techniczne) wykonywania robót budowlanych. (PAP) 2480

WYTWÓRNIA WYROBÓW PAPIEROWYCH
Bracia K. i I. Dubiel, Dąbrowa, ad. Jaworzno
zakupi natychmiast nast. maszyny:
Iniarkę
do wyrobu torebek, 2469
pudełkarskie i inne introligatorskie.

Rejonowy Zarząd Drogowy w Jeleniej Górze, ul. Kochanowskiego nr 3 — ogłasza

publiczny przetarg ustny
na zbiór czereśni i wiśni.

z drzew na drogach państwowych, wojewódzkich i powiatowych powiatu jeleniogórskiego.

Przetarg odbędzie się dnia **9 czerwca 1947 r.** (w drugim terminie) o godz. **10 w biurze Rejonowego (Powiatowego) Zarządu Drogowego.** Tamże są do przejrzenia w godzinach urzędowych szczegółowe warunki przetargu i umowy oraz można uzyskać wszelkie bliższe informacje.

2470 **Rejonowy Zarząd Drogowy**

Obwieszczenie publiczne

Sąd Okręgowy w Sosnowcu, Wydział I Cywilny, ogłasza, że na posiedzeniu w dniu 11 marca 1947 r. w sprawie z wniosku Gminy miasta Sosnowca postanowił: celem zachowania praw Gminy Miejskiej w Sosnowcu do akcyj na okaziciela emitowanych przez Elektrownię Okręgową w Zagłębiu Dąbrowski Sp. Akc., a mianowicie: 5152 sztuk akcyj nominalnej wartości 100,— złotych każda od Nr 91849 do Nr 97000 włącznie i 91 sztuk akcyj nominalnej wartości 100,— złotych każda od Nr 104401 do Nr 104491 włącznie, **wzbronić wszelkich wypłat z tytułu powyższych akcyj, jak również wzbronić dokonywanie jakichkolwiek tranzakcji.**

Wzywa się przeto wszystkich roszczących prawa do powyższych tytułów, aby w ciągu dwu lat, licząc od daty pierwszego ogłoszenia w „Monitorze Polskim" i „Dzienniku Zachodnim", złożyli w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu tytuły lub zgłosili sprzeciwy.

(Ns. 16/47) **Kierownik Sekretariatu:**
(PAP) 2493 (—) **T. Siejeński**

Sprzedamy, lub zamienimy
LOKOMOBILĘ na SAMOCHÓD
leżącą 8 atm. 1 cyl. z dynamo-maszyną i tablicą rozdzielczą. — Wiadomość: A. Stefanek, Huta Szkła „Jaskrów", **Częstochowa, Jaskrowska 114/24,** telefon 11-42. (PAP) 2477

Ogłoszenie o zawarciu małżeństwa w Danii.

Podaje się do publicznej wiadomości, że

1. **Henryk Karol Hanel,** asystent laboratoryjny, zam. w Katowicach, urodzony w Bielsku oraz
2. **Anne-Lise Norup,** rysowniczka, zam. w Ole Bruunsvej 3A, Charlottenlund, gmina Gjentofte, ur. w gminie Ordrup w Danii — **zamierzają zawrzeć związek małżeński.**

Ewentualne zgłoszenia przeszkód do zawarcia powyższego związku małżeńskiego należy zgłaszać w ciągu 21 dni do burmistrza w Gjentofte (Borgmesteren i Gjentofte Kommune), Dania.

Gjentofte, dnia 5 maja 1947 r.

Burmistrz Gminy w Gjentofte:
(—) Aaage E. Jörgensen 2474

ZŁOM ŻELAZNY
i inne metale objęte społeczną akcją zbiórki złomu zakupuje po najwyższych cenach (z ramienia Centrali Złomu w Katowicach) na miasto i powiat Bytom
SKŁADNICA ZŁOMU — ALFRED NOWAK, Bytom, ul. Łagiewnicka nr 11
W razie potrzeby zwózkę złomu uskutecznia własnymi środkami transportowymi, za potrąceniem kosztów zwózki z ceny złomu. 2484

UWAGA DROGERZYŚCI!
MUCHOŁAPKI
TRUTKI — KRĄŻKI NA MUCHY
LIGNINA w ARKUSZACH
PAPIER TOALETOWY
dostarcza:
Centrala Zbytu Przemysłu Papierniczego
Oddział III w Katowicach, ul. 3 Maja 30, telefon nr 304-33. 2491

Zjednoczenie Przemysłu Maszyn Elektrycznych
ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie robót remontowych w pomieszczeniach dawnej fabryki „Famo" we Wrocławiu przy ul. Przemysłowej, który obejmie oddzielnie roboty murarskie, ciesielskie, szklarskie, blacharskie, dekarskie oraz konstrukcji stalowej dachów i okien w dwóch halach fabrycznych.

Ślepe kosztorysy na poszczególne roboty otrzymywać można w Biurze Budowy Fabryki Wielkich Maszyn Elektrycznych w Katowicach, ul. Słowackiego 17, lub w Oddziale Zjednoczenia w Warszawie, ul. Chmielna 66 oraz w Biurze Zakładu M 21 we Wrocławiu, ul. Grabiszyńska 101. Kosztorysy wydaje się za opłatą.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w Katowicach przy ul. Mariackiej 23, Wydział Ogólny Zjednoczenia Przemysłu Maszyn Elektrycznych, do dnia 20. 6. 1947 roku.

Wadium wynosi 1 proc. sumy oferowanej, a pokwitowanie o wpłaceniu tegoż do kasy Zjednoczenia przy ul. Mariackiej 23 w Katowicach, lub o przelewie bankowym na konto Zjednoczenia Przemysłu Maszyn Elektrycznych Nr 285 w Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział Katowice, należy dołączyć do oferty.

Zastrzega się wolny wybór oferenta, unieważnienie częściowe lub całkowite przetargu oraz zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót bez podania przyczyn i bez prawa jakiegokolwiek roszczenia ze strony oferenta. (PAP) 2407

Najsłynniejszy psychografolog

MARTYNI, darem jasnowidzenia nieomylnie przepowie każdemu jego wydarzenia życiowe. Określi dokładnie charakter, kierunek zdolności, rady, przeznaczenie. Według obliczeń kabalistyki, imienia i nazwiska zestawi szczęśliwy numer losu Loterii Klasowej pod gwarancją wygranej. Napisać pytania, datę urodzenia. Odp. za zalicz. MARTYNI, KRAKÓW 1, skrytka pocztowa 4475. 2475

Fabryka Worków Papierowych „WOREK" w Szczakowej — ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót budowlanych przy budowie warsztatów i ustępów na terenie Fabryki Worków Papierowych „Worek" w Szczakowej.

Podkładki kosztorysowe oraz wszelkie informacje można otrzymać w Dyrekcji Fabryki Worków Papierowych w Szczakowej.

Oferty w zalakowanych, nieprzejrzystych kopertach z napisem: „Oferta na budowę warsztatów w Fabryce Worków Papierowych „Worek" w Szczakowej, należy składać w biurze budowlanym Zjednoczenia Fabryk Cementu R. P. w Sosnowcu, ul. 3 Maja nr 22, pokój nr 35, II p.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi dnia 9 czerwca 1947 r. o godz. 12.

Zastrzega się wolny wybór oferenta, unieważnienie częściowe lub całkowite przetargu bez podania przyczyn oraz zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót, bez prawa roszczenia odszkodowań przez oferenta. (PAP) 2488

Nowość!
Kalinowski: Księgowość i kalkulacja przemysłowa na tle jednolitego planu kont. Cena zł 300.—.
Dla P. T. Księgarzy rabat oryginalny. — Wysyłka na prowincję za zaliczeniem pocztowym.
2213
Księgarnia „Czytelnika", Katowice, 3. Maja 12

TUBY ołowiane, ołowiane - cynowane i cynowe do art. chem.-kosm. wyrabia **przedsiębiorstwo Przem. Metalowe**
„SAWANA"
WARSZAWA. ul. Syreny nr 5
Adres telegr.: Sawana, Warszawa 2445

FOTO — LEONARD SIEMASZKO
Katowice, ul. Mickiewicza nr 1. — Tel. 316-54
KUPNO! SPRZEDAŻ!
Filmy, papiery, klisze, obiektywy „Leica" i „Contaxa" oraz teleobiektywy i widomy. Laboratorium dla P. T. Amatorów. Praca solidna — obsługa fachowa!
2482

---

2 ekspedientów (tek)
do księgarni w Bielsku poszukuje Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik". — Zgłoszenia w w księgarni w Bielsku przy ul. 3. Maja nr 7 lub w Wydziale Personalnym w Katowicach, ul. 3. Maja nr 12. 2460 a

---

Potrzebny natychmiast
rutynowany buchalter bilansista
z dłuższą praktyką w przemyśle do Fabryki Kabli w Ożarowie koło Warszawy. Warunki dobre, mieszkanie służbowe zapewnione.
Zgłoszenia należy kierować do Zjednoczenia Przemysłu Kabli i Przewodów, Wydział Personalny, Katowice, ul. Juliusza Ligonia nr 21. 2483

Wolne posady

POSZUKUJĘ wychowawczyni do 4-miesięcznego dziecka. Zgłoszenia: Zielińska, Szklarska Poręba, 1-go Maja 39/4, sklep spożywczy. 2867d

ODLEWNIA Stali B-cia Bauerertz w Myszkowie zatrudni od zaraz inżyniera-mechanika lub technika-mechanika, z długoletnią praktyką warsztatową, na stanowisko kierownika warsztatów mechanicznych. Warunki do omówienia na miejscu. Mieszkanie zapewnione 2898d

TECHNIK budowlany, doświadczony, z 10-letnią praktyką, potrzebny do opracowywania planów budynków fabrycznych nowych i przebudowy starych. Warunki do omówienia. Zgłoszenia kierować do Odlewni Stali B-cia Bauerertz w Myszkowie. 2899d

POSZUKUJĘ kierownika lub kierowniczkę do wytwórni past do obuwia i podłóg. Oferty kierować na adres: Wytwórnia „Brona" Orzesze, Rybnicka 50, tel. 21. 9218g

BUCHALTERA oraz kontokorencistę poszukuje się od zaraz. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice, ul. 3 Maja 12, pod nr. „3013 K". 3013d

FITZNEROWSKA Fabryka Śrub i Nitów w Siemianowicach Śl. poszukuje technika-mechanika z dłuższą praktyką. Zgłoszenia w Dyrekcji fabryki, ul. Fabryczna 14. 2810d

ZAWÓD dobrze płatny uzyskasz, kończąc Szkołę Samochodową w Zabrzu ul. Sienkiewicza 30. Przyjezdnym bezpłatne kwatery. Praktyka garażowa Kurs 6 tygodni. 2409d

WYCHOWAWCZYNIĘ (pielęgniarkę) kwalifikowaną do dwojga dzieci przyjmę natychmiast. Zgłoszenia Kawiarnia Turecka, Katowice Rynek 2. 9231g

POTRZEBNA samodzielna gospodyni-kucharka, bardzo uczciwa, do małej rodziny. Pożądane referencje. Katowice-Dąb, apteka, tel. 315-79. 9228g

POTRZEBNI: wykwalifikowana wyszywaczka (do materiałów tkanych mechanicznie), tkacz na krosno Schwabego, wykwalifikowana (samodzielna) siłaczka do maszyn trykotarskich do poważnej firmy w Katowicach. Oferty kierować Czytelnik Katowice pod nr. „469". 9307g

POMOC domowa z gotowaniem, czysta, uczciwa, potrzebna. Referencje pożądane. Oferty Czytelnik Katowice pod „468". 9310g

DOBRY narzędziowiec na matryce potrzebny zaraz. „Elektromechanika", Katowice, Mikołowska 20. 9312g

POTRZEBNA pomoc domowa z gotowaniem. Wiadomość Katowice, Kopernika 4 (sklep spożywczy). 9313g

ZATRUDNIMY UCZNIA HANDLOWEGO. Pisemne zgłoszenia z życiorysem i odpisem świadectwa szkolnego kierować pod: Śląskie Gazy, Sp. z o. o., Chorzów Batory. 9383g

FRYZJER i fryzjerka potrzebni zaraz do pomocy. Grodków Wyspiańskiego. 9379g

TECHNIK budowl., dobry rysownik i żelbetnik, podmistrz murarski, 20 murarzy i 40 robotników budowlanych tylko pierwszorzędne siły, natychmiast na stałe zajęcie w Katowicach potrzebni. Zgłoszenia L. Piotrowski, budowniczy, Katowice-Ligota, Huculska 9, tel. 250-34. 9374g

POTRZEBNA sklepowa do piekarni. Bąk, Katowice, Mikołowska 46. 9371g

POMOC DOMOWA potrzebna od zaraz. Katowice, Jordana 13a, m. 8. Zgłaszać się po południu. 9363g

MASZYNISTKĘ ze znajomością pracy biurowej przyjmiemy. Zgłoszenia: Katowice, skrz. poczt. 52. 9358g

GOSPODYNI z pierwszorzędnym gotowaniem od 1 czerwca potrzebna. Dobre warunki. Zgłoszenia Katowice, Kopernika 12, m. 8. 3321g

STARSZĄ osobę poszukuję do pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Oferty Czytelnik Katowice pod „Oddzielny pokój". 9322g

KWALIFIKOWANĄ pielęgniarkę do 2-miesięcznego dziecka poszukuje się od zaraz. Oferty Czytelnik Katowice, ul. 3 Maja 12 pod „Pielęgniarka". 3045d

POTRZEBNA pomocnica domowa na wyjazd. Katowice, Francuska 23, m. 4. Zgłoszenia od 18 do 20. 9118g

NA DRUTACH włóczkowe roboty dobrze płatne, daję do domu zdolnym stale. Katowice, Pierackiego 10, w podwórzu, „Wanda". 9436g

INTELIGENTNĄ panienkę do lat 20, piszącą poprawnie po polsku na praktykę biurową poszukuję. Zgłoszenia: Biuro, Sosnowiec, Warszawska 12, w podwórzu. 9435d

SŁUŻĄCA samodzielna, czysta, uczciwa, do dwóch osób potrzebna. Katowice, Warszawska 57, m. 8. 9397g

WYCHOWAWCZYNI rutynowana na wyjazd z poleceniami do 4-letniej dziewczynki poszukiwana. Kraków, Marka 33, m. 6. 3032d

STENOTYPISTKA - MASZYNISTKA rutynowana siła potrzebna w przemyśle od zaraz. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Wiadomość: Państwowa Fabryka Rurociągów i Zbiorników, Tarnowskie Góry, ul. Sienkiewicza 47, telefon 347. (PAP) 3042d

WOJSKOWE Zakłady Motoryzacyjne nr. 1 poszukują inżyniera lub technika, 2 elektryków samochodowych. Zgłoszenia: Siemianowice Śl, ul. Powstańców 10. 3043d

PAŃSTWOWE Zakłady Przemysłu Wełnianego nr. 23 w Jeleniej Górze poszukują kapelmistrza do prowadzenia orkiestry dętej po godzinach pracy biurowej. Warunki do omówienia. Zgłoszenia kierować: Państw. Zakłady Przemysłu Wełnianego nr. 23, Jelenia Góra, ul. Sobieskiego 47. 3022d

Państwowa Fabryka Obrabiarek, dawniej J. Zieleniewski i Fitzner-Gamper w **Dąbrowie Górniczej**, Kolejowa 8

poszukuje zaraz:

1 **dyrektora Szkoły Przemysłowej,**

2 **rutynowane stenotypistki,**

1 **inżyniera lub technika**, obznajomionego z produkcją obrabiarek Potrzebna znajomość b. technicznego, b. fabrykacji i warsztatu,

1 **rutynowanego urzędnika**, obznajomionego że sprawami socjalnymi.

Zgłoszenia pisemne z życiorysem do Biura Personalnego fabryki. (PAP) 2487

DYREKCJA Państw. Koed. Gimnazjum i Liceum Spółdzielczego w Końskich poszukuje 4 nauczycieli do przedmiotów handlowych i specjalistę - towaroznawcę z fizyką i chemią. Mieszkanie zapewnione, warunki do omówienia. 3024d

KOMISJA Bezpieczeństwa Pracy przy Powiatowej Radzie Związków Zawodowych w Będzinie, z siedzibą w Sosnowcu, poszukuje na stanowisko instruktora bezpieczeństwa pracy inżyniera lub technika. Wymagana praktyka w ruchu oraz w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Warunki do omówienia. Zgłoszenia przyjmuje Inspektorat Pracy, Sosnowiec, 3-go Maja 30, poniedziałki i piątki, godz. 9—12. 9404g

POTRZEBNY technik dentystyczny (stal, złoto, kauczuk), pierwszorzędna siła. Katowice, 3 Maja 6/8, m. 2. 9432g

POTRZEBNA pomoc domowa na parę godzin dziennie. Katowice, Wandy 48, m. 4. 9430g

POTRZEBNA samodzielna pomoc domowa do małej rodziny. Referencje wymagane, warunki dobre. Wiadomość: Katowice, Sobieskiego 18, hurtownia piwa, godz. 9—13. 9426g

PTRZEBNA panienka do dwojga dzieci w wieku lat 6 i 3. Wiadomość Katowice, Sobieskiego 13, m. 4, godz. 9—10. 9425g

POTRZEBNA pomoc domowa z dobrym gotowaniem. Wiadomość Chorzów, Wolności 34, m. 2. 9419g

CZELADNIK krawiecki za dobrym wynagrodzeniem i uczeń od zaraz potrzebni. Stanisław Owoc, Chorzów, Piastowska 19. 9418g

KUCHARKI rutynowanej poszukuje się od zaraz. Zgłoszenia Bytom, Wolności 31, restauracja. 9406g

GOSPOSIA czysta, zdrowa (pierwszeństwo krawcowa) potrzebna do rzemieślnika. Oferty Czytelnik Katowice pod „478". 9388g

POTRZEBNA inteligentna kierowniczka gospodarcza, z dobrą znajomością kuchni do bufetu kolejowego na Śląsku. Oferty Czytelnik Katowice pod „Bufet". 9391g

POTRZEBNY czeladnik krawiecki na duże sztuki od zaraz. Katowice, Jordana 21, Modrzejewski. 9389g

CZTERECH robotników niekwalifikowanych do prac akordowych przyjmie „Wosta" Katowice, Moniuszki 12. 9395g

GONIEC do kancelarii adwokackiej poszukiwany. Zgłoszenia między 4 a 7 po południu, ul. Pierackiego 6, m. 3, II p. 9394g

FRYZJERKĘ zdolną na sezon przyjmę. Szczawnica-Zdrój, Czesław Czyż. 3028d

Posad poszukują

PRZEPROWADZĘ księgowość prywatnego przedsiębiorstwa. Oferty Czytelnik Sosnowiec, Warszawska 1, pod „Młody". 9209g

MŁODY, pierwszorzędna znajomość branży żelaznej (narzędzia), korespondencja, obejmie każdą posadę. Łaskawe oferty Czytelnik, Sosnowiec, Warszawska 1, pod „Handlowiec". 9208g

SZOFER-mechanik poszukuje pracy najchętniej do obsługi wozów ciężarowych. Łaskawe zgłoszenia Gliwice, ul. Tarnogórska nr. 84, sklep galanteryjny, M. Brauner. 9274g

SAMOTNA repatriantka ze Lwowa, lat 31, poszukuje posady gospodyni. Zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Bytom dla „M. F". 9255g

PRYWATNIE przyjmę przepisywanie na maszynie. Sosnowiec, poste restante pod „260". 9207d

PRAWNIK z praktyką w przemyśle, samorządzie, bankowości na kierowniczym stanowisku w dużym zakładzie przemysłowym zmieni posadę od 1. 9. 47. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Prawnik". 9341g

ADMINISTRACYJNY kierownik, lwowianin, samotny, doskonały korespondent, absolwent WSH, długoletnia praktyka, pierwszorzędne referencje, zmieni posadę, najchętniej Dolny Śląsk. Oferty wyczerpujące do Czytelnika Katowice, 3 Maja 12, dla „Teka". 9373g

MIERNIK techniczny, dobry rysownik z długoletnią praktyką szuka posady na Górnym lub Dolnym Śląsku. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice pod „424". 9365g

MASZYNISTKA z roczną praktyka poszukuje posady od zaraz. Oferty Czytelnik Katowice pod „417". 9360g

WYCHOWAWCZYNI kwalifikowana szuka posady do dziecka na wyjazd. Oferty Dziennik Zachodni Katowice, 3 Maja 12 pod „Rutynowana 414". 9360g

RUTYNOWANA księgowa, specjalistka systemu przebitkowo - maszynowego o wysokich kwalifikacjach, z długoletnią praktyką w wielkich firmach, zmieni posadę. Oferty proszę kierować do Czytelnika Katowice pod nr. „471". 9350g

BILANSISTA - wielobranżowiec, poważna siła, przyjmie pracę na pół dnia lub godzinowo. Katowice, Wita Stwosza 3/1. 9378g

MŁODA, inteligentna wdowa poszukuje pracy jako pomocnicza siła biurowa, znająca maszynopismo, mam za sobą praktykę biurową. Oferty do Dziennika Zachodniego Bytom pod „Młoda". 9337g

POSADY poszukuje: specjalista hodowli pieczarek, wikliny koszykarskiej, winorośli, kalafiorów, hodowla pod szkłem, pszczelarstwo, nasiennictwo, sadownictwo i warzywnictwo. Oferty kierować: Kubrak Adam, Zakopane, ul. Krupówki 1155.

STUDIA PRAWNICZE, DŁUGOLETNIA KIEROWNICZA praktyka biurowa, znajomość księgowości, organizacji handlu i administracji, zdolny i energiczny lat 45, poszukuje posady również na Zachodzie. Zgłoszenia **Wspólnota,** Kraków, plac Wszystkich Świętych 8 pod „267". 3030d

POSZUKUJĘ zajęcia popołudniowego jako dochodzaca. Oferty Czytelnik Chorzów pod „50". 9417g

ROLNIK z ukończoną szkołą rolniczą w Brodnicy na Pomorzu i kilkoletnią praktyką w większych majątkach poszukuje samodzielnej pracy od zaraz. Zgłoszenia Dziennik Zachodni Bytom pod „Rolnik". 9413g

SAMODZIELNY wykonawca wszelkich robót żel-bet poszukuje pracy. Oferty Dziennik Zachodni Bytom, pod „Betoniarz". 9410g

KARMELARZ - piernikarz poszukuje posady. Oferty kierować do Czytelnika Katowice pod „476". 9385g

Kupna

KUPNO! SPRZEDAŻ! Okulary, lupy, termometry, instrumenty miernicze, aparaty, materiały fotograficzne „OPTYKA" Bytom, Dworcowa 7, tel 51-66. 2404c

HEBLARKĘ 3-stronową i inne maszyny do obróbki drzewa, również suszarkę, kupię. Oferty Jelenia Góra księgarnia „Czytelnik" 2958d

SZLIFIERKĘ do szkła nową lub używaną, możliwie kombinowaną, kupię. Zgłoszenia: „PAR", Katowice, Warszawska 23 pod „Szlifierka". 2969d

ZA RADIOAPARAT, lampy, wzmacniak, mikrofon, maszynę do szycia, pisania lub wszelkie części do tychże, osiągniesz najwyższą cenę w firmie Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 2773d

CHCESZ w łatwy i uczciwy sposób zarobić, skupuj wszelkiego rodzaju używane butelki, które następnie odkupuję, płacąc najwyższe ceny, Sosnowiec, Leszno 4, w podwórzu, Katowice, Andrzeja 6, telef. 337-00. Pod tymi adresami otrzymasz wszelkie informacje. 3007d

MAGNETOFON (stillo) do nagrywania kupię. Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 2907d

KAUCZUK surowy, kalafonię kupimy. Zygm. Mamlok'scy, Sosnowiec, Żymierskiego 98, tel. 610-15. 9168g

KUPUJĘ i wyprawiam wszelkie skórki futrzane. Katowice, Kochanowskiego 11, w podwórzu. 9242g

ZAKUPUJEMY wszelkie woski do pasty do obuwia i podłóg. Fabryka pasty **„BRONA", ORZESZE, TEL. 21.** 9235g

„GESTETNER". Kupujemy — sprzedajemy wszelkie powielacze, matryce (woskówki), farby do powielania. Centrala: Kraków Rynek 33. Oddział: Katowice, ul. Kopernika 12. 9216g

KUPIĘ nowoczesną jadalnię. Zgłoszenia Hotel Monopol, Katowice, Dworcowa 7. 9372g

TOKARKĘ, frezarkę, szeping kupię. Gliwice, Marcina Strzody 28, oficyny. 9440g

ZAKUPIMY natychmiast **SAMOCHÓD** ciężarowy 3—5 t, **BETONIARKĘ** Jagera 150 ltr ewent. z windą. **DŹWIG BUDOWL.** z masztem 22 m i motorem, wszystko w bardzo dobrym stanie. Oferty pod tel. 250-34. 8973g

FUTRO karakułowe w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia pisemne do „PAR", Katowice, Warszawska 23, pod „Futro". 3034d

KUPIMY maszyny dziewiarskie (kettenstule lub okrągłe), kalander do prasowania sztuk okrągłych. Zgłoszenia „Textyl" Łódź, Kilińskiego 234, tel. 184-81. (PAP) 3037d

ŁÓJ topiony, lanolinę, wazelinę, mentol, olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne w każdej ilości zakupi „ENOLA" Łódź, Napiórkowskiego 24, telefon 177-00. Przedstawiciel: Katowice-Ligota, Poleska 3, tel. 253-83. (PAP) 3038d

KUPIĘ lub wydzierżawię stoliki ogródkowe — pilne. Oferty Czytelnik Katowice pod „493". 9424g

WÓZEK dziecięcy w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia do Dziennika Zachodniego w Bytomiu pod **„Wózek dziecięcy".** 9416g

KUPIĘ w Zawierciu lub w Piotrkowie 1—2 ha ziemi w jednym kawałku wraz z domkiem. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Kupno nr 1721". 9012g

KUPIĘ 100 m rur do wodociągu 1 cal grub., ocynkowane. Oferty Czytelnik Katowice pod „Rury". 9387g

Sprzedaże

KONIA, 6 lat, maści szpak sprzedamy. Gliwice, Tarnogórska 6. 9270g

PRZEDSIĘBIORSTWO techniczne, dobrze zaprowadzone, z towarem, magazynami i biurem w śródmieściu Katowic do sprzedania. Poważne oferty do Dziennika Zachodniego Katowice pod nr. „411". 9266g

SPRZEDAM mikroskop. Katowice, Warszawska 5/3, telefon 335-36. 9262g

SYPIALNIE, gabinety, kuchnie, stoły, krzesła, meble biurowe poleca: Skład mebli, Katowice, Starowiejska 3. 2910d

WÓZKI dziecięce — limuzynki śliczne, sprzedam. Wławin, Zabrze, Wolności 266, I p., m. 2. 9119g

WYTWÓRNIA bielizny „Kimono", Łódź, Piotrkowska 24, m. 7, poleca koszule męskie w dużym wyborze. 2744d

SPRZEDAM samochód osobowy DKW (Meisterklasse) kabriolet, w dobrym stanie. Wiadomość Bytom, telefon 39-23. 9251g

SPRZEDAM kompl. silnik samochodowy „Hanomag" 1300 ccm 4-cyl. Motocykl 200 ccm DKW oraz kuchnię gazową 4-płomienną z piekarnikiem. Oferty do Dz. Zach. Katowice pod nr. „410". 9265g

DKW 350 sprzedam tanio, starszy typ, Bytom, Mickiewicza 13, restauracja. 9221g

SPRZEDAŻ kilka domów, parceli budowlanych od 500 tysięcy, wzwyż, sprzedaje **BIURO W. STRUZIK, SOSNOWIEC, ul. 1 Maja 6, telefon 62690.** 9096g

DOGI szczeniaki sprzedam. Wiadomość Bytom, ul. Chrobrego 1, m. 6. 9250g

50% UDZIAŁU w dobrze zaprowadzonym przedsiębiorstwie transportowym w Gliwicach, sprzedam. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Transport". 9285g

SPRZEDAM maszyny rzeźnicze, wilk, kuter, szpryca, nowe. Oferty Czytelnik Katowice pod „474". 9306g

SPRZEDAM 50% udziałów w dobrze wyposażonej wytwórni kartonaży. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Bytom 850". 9314g

Biuro Rolniczo-Handlowe, Zabrze, ulica 3 Maja 84, dostarcza:

bydło hodowlane

nizinne, czarno - białe; **konie robocze i świnie hodowlane.** Prosimy telefonować Zabrze 20-89. 2485

SPRZEDAM dom w centrum Katowic. Oferty Czytelnik Katowice pod „444". 9323g

SPRZEDAM motocykl NSU szybkość 150 km, prawie nowy. Gliwice, Strzody 29, oficyny, Dubiel. 9441g

SPRZEDAM maszyny do szycia, elektryczną i nożną. Katowice, ul. Graniczna 3, m. 5. 9327g

PIESKI rasowe, pekinczyki do sprzedania. Zgłoszenia „Barbara" Katowice, Kochanowskiego 2. 9328g

SPRZEDAM okazyjnie (piaskownicę) aparat do czyszczenia wyrobów metalowych przy pomocy piasku. Zgłoszenia: Będzin, Potockiego 9, m. 7. 9335g

„MOTOCYKL" poleca komplety stolarskie, tapicerskie i sztuki pojedyncze. Katowice, Mariacka 24. 9336g

SPRZEDAM kompletne urządzenie fabryki lemoniady. Oferty pisemne: Prusków, Mickiewicza 4/7, Wojciechowski. 3035d

ESENCJE i pasty aromatyczne do wyrobu lemoniad wysyła za zaliczeniem pocztowym Przemysł Chemiczny „Maltra", Kraków, Zwierzyniecka 35. 3036d

SPRZEDAM żywiecki dywan 360×460, perski chodnik, kilim i mostek, Katowice, Mariacka 24/6. 9380g

SIANO i słomę prasowane dostarczy Zieliński, Bytom, Piekarska 2, m. 6. Telefon 20-24. 9357g

TOKARKĘ do drzewa sprzedam. Oferty Czytelnik Katowice pod „Tokarka" lub telefon 314-46. 9352g

KREPĘ białą, rolka 12.—, kolorową 28.—, wysyła Malski, Tarnowskie Góry. 9433g

OPEL — Olympię i Citroena, limuzyny sprzedam. Wiadomość: Malski, Katowice, Pierackiego 10. 9434g

SPRZEDAM motor elektr. o sile 16 P. S., motor do samochodu osobowego marki „Peugeut" (franc.), 2 opony motocyklowe 19×300 w b. dobrym stanie. Wiadomość Mysłowice, ul. Korfantego 23, **warsztat samochodowy.** 9428g

AUTOMAT do powiększeń na filmy Leica, sprzedam. Oferty Czytelnik Skoczów pod „Foto". 9401g

CEGŁY szamotowej i zwykłej kilkanaście tysięcy sztuk sprzedam: Kozłowski Bytom, Składowa 18, telefon 22-17. 9393g

WANNY emaliowane białe cztery sztuki sprzedam. Kozłowski, Bytom, Janty 24, telefon 22-17. 9392g

OPEL — Olympia po generalnym remoncie i Hanomag sprzeda „Wosta" Katowice, Moniuszki 12. 9396g

SPRZEDAM elektryczną maszynę piekarską, kasę pancerną w dobrym stanie. Oferty Czytelnik Katowice pod „481". 9390g

KAMIENICA 2-piętrowa do sprzedania. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Kamienica". 9386g

SILNIK elektryczny 40 KM 380/660 Volt 965 obrotów, zamknięty, krótkozwarty, sprzedam. Oferty Czytelnik Katowice pod „Schwabe". 9382g

Zamiany

ZAMIENIĘ samochód osobowy w bardzo dobrym stanie na obrabiarki do metali (tokarnia, frezarka). (Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod nr. „495". 9427g

Mieszkania

ZAMIENIĘ 4 - pokojowe mieszkanie z łazienką, rozkładowe, II p. front w Bytomiu, na 3 pokoje podobne w Katowicach, za zwrotem kosztów remontu. Warunki do omówienia. Katowice, Szopena 1, firma „Marie". 9160g

6-POKOJOWE mieszkanie w centrum Katowic zamienię na mniejsze. Wszelkie koszty zapłacę. Oferty Czytelnik Katowice pod „Zawada". 9325g

ZAMIENIĘ 4-pokojowe piękne mieszkanie z werandą, łazienką w centrum miasta Chorzowa na 2-pokojowe komfortowe w Chorzowie, najchętniej na I piętrze. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod nr. „498". 9429g

ZAMIENIĘ 3 pokoje w willi, ogród w Chorzowie, na mniejsze w Krakowie. Wiadomość: Kraków, Berka Joselewicza 5, m. 15 lub oferty Czytelnik Chorzów pod „333". 9423g

Pokoje

POKÓJ umeblowany z oddzielnym wejściem, wynajmę. Gliwice, Czytelnik pod „Śródmieście". 9277g

POKOJU sublokatorskiego poszukuje inżynier. Katowice, skrzynka pocztowa nr. 64. 3044d

POSZUKUJĘ pokoju bez lub z meblami przy rodzinie w okolicy pl. Sikorskiego w Bytomiu. Łaskawe zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Bytom, pl. Stalina pod „Samotny". 9437g

Lokale handlowe

Z POWODU rozwiązania spółki, odstąpimy halę ryb na kompletnie urządzoną. Wiadomość: Sosnowiec, Głowackiego 1, tel. 630-25. 9244g

SKLEP, magazyn lub połowę sklepu za zwrotem kosztów remontu w Katowicach poszukuję. Oferty Czytelnik Katowice pod nr „399". 9260g

LOKALU HANDLOWEGO w dobrym punkcie poszukuję w Gliwicach, Zabrzu lub Chorzowie, poważna instytucja. Oferty Czytelnik Gliwice pod „R.K.S." 9275g

SPRZEDAM połowę sklepu w Gdyni wraz z urządzeniem nowoczesnym. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Śródmieście". 9366g

POSZUKUJĘ sklepu w Będzinie za zwrotem kosztów remontu. Oferty Czytelnik Będzin pod „Sklep". 9320g

SKLEP z urządzeniem i biurem, obszerny, nadający się na każdą branżę, do sprzedania w centrum Katowic. Oferty poważnych reflektantów do Dziennika Zachodniego Katowice ul. 3 Maja pod nr. „456". 9329g

SKLEP papierniczy, kilka działów, przedstawicielstwa hurt, detal. ze względów rodzinnych na dogodnych warunkach wydzierżawię. Oferty „Przyszłość" „Ilustrowany Kurier Polski, Gdynia. 3029d

SKLEP z urządzeniem i towarem z powodu wyjazdu odstąpię od zaraz. Oferty Dziennik Zachodni Bytom, pod „Sklep". 9412g

SKLEP ODSTĄPIĘ za małym zwrotem kosztów remontu. Bytom, ul. Jaworowa 16a. 9407g

DOBRZE zaprowadzony skład z art. technicznymi w śródmieściu Katowic do sprzedania z powodu wyjazdu. Obroty miesięczne powyżej miliona. Wiadomość: Katowice tel. 253-73 lub Dziennik Zachodni Katowice pod „Skład techniczny". 9316g

DUŻA rozlewnia piwa z koncesją dwu najprzedniejszych browarów, fabryka wód i lodu w jednym z większych miast Śląska do sprzedania z powodu choroby. Wiadomość Katowice tel. 253-73 lub Dziennik Zachodni Katowice pod „Rozlewnia piwa". 9315g

Gotówka

INŻYNIER mechanik, wkrótce powracający z Anglii pragnie przystąpić do spółki nowotworzącego się zakładu mechanicznego — odlewni. Kraków, inż. Nadachowski, ul. Dietla 13. 3027d

KUPIEC z gotówką, branży spożywczej poszukuje wspólniczki. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Wspólny interes". 9356g

Lekarskie

PRZYCHODNIA dentystyczna, Katowice, Dyrekcyjna 4. Laboratorium sztucznych zębów. Ceny znacznie zniżone. 9331g

CHORZY na gruźlicę, bronchit, astmę zadawnioną, katar, zaflegmienie, kaszel, pomoc i ulgę przyniesie wam **„PINUZAN".** Do nabycia w aptekach oraz Wytwórni Farm. Chem. „Zdrowie". Katowice, Warszawska 56. 3033d

Nauka i Sztuka

ANGIELSKIEGO, rosyjskiego najszybciej wyuczam. „Dyplomowany", tel. 347-94. 9046g

KSIĘGOWOŚCI — bilansoznawstwa, nowoczesnych systemów, kurs 30 godzin metodą ćwiczebną, indywidualną, uczy profesor zarazem buchalter wielobranżowiec, 25 lat doświadczeń. Przygotowywanie na stanowiska samodzielne i kierownicze. Katowice, Wita Stwosza 3/1, inform. ustne: środy, piątki, soboty, godz. 13—13.30 i 18—18.30. 9377g

KTO udzieli lekcji łaciny i matematyki panience II kl? Oferty Czytelnik Katowice pod „Lekcje". 9370g

ANGIELSKIEGO, francuskiego, łaciny, matematyki wyucza: Katowice, Gliwicka 1, m. 12, w podwórzu. 9324g

KTO przygotuje w okresie wakacyjnym—do egzaminu z IV kl. gimn.? Zgłoszenia Chorzów, ul. Jagiellońska 2, Dutkowa. 9422g

Zguby

ZGUBIONO legitymację PUR-u nr. 6620 na nazwisko Wiesława Matławska - Jażdżewska, Katowice. 9238g

DO odebrania pies rasowy duży. Katowice, Wita-Stwosza 4, m. 11. 9326g

Poszukiwania

ŁAPA Wojciech poszukuje swoich sióstr, Bronisławę i Malwinę, zamieszkałych w r. 1939 w Warszawie, Malwina po mężu Banasiaczek córki Ignacego i Mrali. Wiadomość proszę kierować: Wałbrzych, ul. Wołodyjowskiego 10, m. 5. 3018d

POSZUKUJĘ WRÓBLEWSKIEGO Mariana, ostatnio przebywającego w Wenttorf w koszarach blok 7, pokój 75, poczta Bergdorf (Hamburg), angielska strefa okupacyjna. Wszelkie wiadomości proszę kierować na adres wieś Dłużnica 126, poczta Głuchołazy, powiat Nysa, **WRÓBLEWSKI PIOTR.** 9246g

GAWLICKĄ Stefanię z córką Ireną z Broszniowa, poszukuje dziadek Szymon Gawlicki, Dzierżoniów, ul. Daszyńskiego 34, Dolny Śląsk. 9175g

KTO wie, gdzie znajduje się Skorupa Marian (Marcin)? Proszony jest o doniesienie żonie, lub osobiste zgłoszenie się. Anna Skorupa, Gliwice, Libelta 8, m. 3. 9280g

RODZINY Andrucha Alfonsa poszukuje Waśkiewicz Franciszka. Wiadomości kierować: Wrocław, Benedyktyńska 25/4. 9305g

KTO z powracających z Rosji może udzielić wiadomości o mężu moim Marcinie Czak, przebywającym w r. 1939 we Lwowie. Ostatnia wiadomość z Ostaszkowa. Maria Czak, Zabrze, plac Słowiański 2, II p. 9334g

KAPITANA Seilera Jana poszukuje żona Seilerowa Janina z domu Kołłątaj, Bytom, pl. Słowiański 10, m. 5. 9338g

WOŁYNIACY! Kto zna miejsce zamieszkania pp. Koblańskich z Borszczówki, pow. Równe, oraz Chaita Grzegorza z Dubna. Proszę o podanie adresu. Gliwice, ul. Narożna 1. Czopowski. 9343g

MAKSYMILIANA Temisa ze Lwowa i jego siostry Dosi poszukuje Klein Natalia, Dzierżoniów, Bielawska 3. (PAP) 2039d

CZECZOTKO Katarzynę, ostatnio zamieszkałą w Warszawie, poszukuje brat **Czeczotko Konstanty,** Bytom-Karb, ulica Klasztorna 28. Wszelkie wiadomości proszę kierować pod wskazanym adresem. 9353g

KTO by coś wiedział o Tadeuszu Kreczmerze z Krakowa, lat 16, przebywającym w Katowicach, proszony o podanie wiadomości matce na adres: Józefa Kreczmer, Kraków, Garncarska boczna 6, I p. 9375g

KTO z powracających z Rosji wiedziałby coś o losie Wiktora Stronciwilku, przebywającego w Rosji od 1943 r., ostatnio w Charkowie. O wszelkie wiadomości o nim prosi matka na adres: Katowice-Brynów, ul. Kościuszki 184. 9364g

Kursy Kierowców SAMOCHODOWYCH

Mieczysław Studencki

Katowice, Stawowa 5

Telefon 34870 i 34872

wyszkoliły tysiące kierowców w czasie 15-letniego istnienia na Śląsku. 2492

POSZUKUJE się panią Marię Masłowską z córką Haliną, zamieszkałe w 1944 r. w Słonimiu, ul. Kościelna 21. Wszelkie wiadomości proszę kierować: Chorzów, Jagiellońska 2, Dutkowa. 9421g

SANDURSKĄ Kazimierę, repatriantkę z Trembowli poszukuje siostra Siarkiewicz, Cieplice, Żymierskiego 118. 3021d

POLAŃSKIEGO Teofila ze wsi Koreskiej Huty, gmina Ludwipol, pow. Kostopol, woj. Równo, poszukuje córka Gęgołek Weronika, repatriantka z Niemiec, zamieszkała w Zabrzu, ul. Konfederatów Barskich 7, m. 1, woj. śląsko-dąbrowskie. 9332g

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM skradzione orzeczenie majątkowe L.dz. 428/3/46, wydane przez PUR w Katowicach na nazwisko Bialikiewicz Stefania. Gliwice, Kolberga 9. 9279g

UNIEWAŻNIAM zgubione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej nr. 30147 na nazwisko Pawliczek Helena. 9294g

UNIEWAŻNIAM zgubione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej, na nazwisko Bartella Ryszard i Maria, wydane przez Zarząd miejski Gliwice. 9293g

UNIEWAŻNIAM skradzione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej nr. 8410, na nazwisko Ciupke Maria. 9291g

UNIEWAŻNIAM zgubione tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego na nazwisko Kowol Arnold, Żernica, pow. Gliwice. 9290g

Uzdrowiska

WYDZIERŻAWIĘ za remont na parę lat pensjonat w Rabce, Szczawnicy, wydzierżawię 10-pokojowy pensjonat na b. sezon. Wiadarczyk Bronisława, Kraków, ul. Strzelecka 15/1. 3028d

RABKA - ZDRÓJ, zakład leczniczo - wychowawczy dra **OLSZEWSKIEGO,** z nauką 7 klas szkoły powszechnej przyjmuje dzieci na pobyt i leczenie. 3031d

Różne

PIEGI, żółte plamy, opaleniznę, usuwa Axela - Krem. Do nabycia w drogeriach. 2276d

SAMOCHODÓW osobowych ciężarowych, motocykli — kupno — sprzedaż, przeprowadza biuro „Autotranzakcja" Kraków, plac Szczepański 7, tel. 565-53. 3012d

WYDZIERŻAWIĘ transformator do spawania elektrycznego, 120, 220, 380, 500 V. Zgłoszenia telefoniczne, Orzesze 21. 9219g

NA ogłoszenie o ostrzeżeniu, które ukazało się dnia 22. V. br., zawiadamiamy, że 3 weksle po 50.000 zł., muszą być pokryte przez Józefa i Alicję Famulskich do dnia 15. VI. br. W innym razie będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej. Waksman i Szychter. 9369g

PRZEDMIOTY skórzane, rękawiczki, torebki, buciki i inne farbuje Kobielak, Katowice, 3 Maja 36a. 9339g

POWIATOWY Zarząd Drogowy w Koźlu ogłasza przetarg otwarty na dzierżawę drzew owocowych (czereśni) przy drogach publicznych, który odbędzie się w dniu 2 czerwca 1947 r. o godz. 9 w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Koźlu. Starosta powiatowy Fr. Ciupka, przewodniczący Wydziału Powiatowego. (PAP) 3040d

CZOPKO Karol przeprasza M. O. Skoczów, za obrazę z dnia 24 maja. 9402g

OSTRZEŻENIE. Ostrzegamy przed nabyciem bez naszej wiedzy rysunków baterii koksowniczych oraz innych, wykonanych przez naszą firmę. Nabycie pozafirmowe będzie ścigane sądownie. Dyrekcja Spółki Inżynierskiej, Bytom, Jagiellońska 25. 9409g

OSTRZEGAM przed kupnem maszyny do pisania „Remington" 12 nr. 55367, skradzionej z kancelarii adwokata Witolda Chęcińskiego, Gliwice, Zwycięstwa 33. 9347g

Naczelny redaktor: Stanisław Ziemba Redakcja: Katowice, 3-go Maja 12, tel. 309-73, 305-73, 355-83, 311-84. — Dział ogłoszeń: Telefon 309-74. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11 — 13 codziennie. — Wydawca: „CZYTELNIK" — Katowice, ulica 3-go Maja nr 12